

Vážení spoluobčania

touto cestou by sme sa Vám chceli prihovoriť ako noví poslanci obecného zastupiteľstva. Pred nami sú štyri roky práce v prospech rozvoja našej obce a jej občanov. Poslanci na základe podnetov od občanov rozhodujú o všetkom podstatnom čo sa v obci deje. Ciele a predsavzatia, s ktorými sme sa uchádzali o Vašu priazeň chceme postupne premeniť do reálnych skutkov. Dôvera, ktorú ste nám dali, je pre nás výzvou a záväzkom zároveň. Riešiť problémy, s ktorými sa každodenne stretávame, ktoré trápia našu obec, nás a našich spoluobčanov. Máme zaužívané určité štandardy v oblasti kultúry, športu, životného prostredia, starostlivosti o verejné priestranstvá, nakladania s odpadmi. Budeme sa snažiť, aby sa tieto štandardy postupne zvyšovali. Presadzovanie rôznych zámerov, podnetov a požiadaviek do praxe má svoje úskalia a je potrebná spoločná komunikácia medzi starostom obce, poslancami a samozrej-

me Vami, obyvateľmi našej obce. Bez tejto komunikácie nie je možné dosiahnuť napredovanie a rozvoj. Preto Vás chceme požiadať, aby ste ju chápali ako súčasť spoločného života. Musíme spolupracovať, informovať sa navzájom o podstatných a dôležitých veciach. Je potrebné, aby ste ako obyvatelia so zvýšeným záujmom sledovali naše pôsobenie a prácu. Musíte byť poradnou, iniciatívnou i kontrolnou mocou našej obce.

Veľmi nás potešila Vaša účasť na prvom riadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva. Riešime spôsob zverejňovania celého záznamu zo zastupiteľstva pomocou kamerového systému. Občania, ktorí sa nemôžu zastupiteľstva zúčastniť a chcú vedieť čo sa riešilo, budú mať možnosť pozrieť si záznam doma. Dúfame, že na základe tých informácií nám budú pribúdať podnety a návrhy na riešenie problémov. Chceme sprehľadniť a skvalitniť aj stránku obce.

Sú zverejnené zoznamy poslancov, rozdelenie obce na obvody, aby ste vedeli, kto z poslancov zastupuje vašu ulicu. Sú zostavené a zverejnené komisie, ktoré budú pracovať pri obecnom zastupiteľstve. Privítame Váš záujem prísť na zasadnutie komisie a sme otvorení novým nápadom, o ktorých viete, že fungujú v iných obciach.

Žijeme veľmi uponáhľaný život, ale aj tak by sme chceli poprosiť aj mladých ľudí, aby sa zapájali do diania v obci, aby prichádzali s novými námetmi, ktoré by sme spoločne aj uviedli do praxe.

Je tu veľa nových rodín, mnohí sa ani nepoznajú. Bolo by príjemné keby sme sa na ulici, na chodníku, v mestskej doprave spoznali, usmiali sa, prihovorili jeden druhému, aby sme vedeli, že toto sme my LUŽIANČANIA.

Tešíme sa na spoluprácu
Poslanci OZ v Lužiankach

Jeden z občanov, ktorý sa zaslúžil o vznik a rozvoj našej obce

Na tejto stránke našich Lužianskych noviniek sa stalo už zaužívanou tradíciou, že zverejňujeme osobnosti našej obce, ktoré žijú medzi nami. Niektorí

nenápadní, skromní, stretávame ich na ulici, na spoločenských podujatiach a pritom pre našu obec urobili veľa a ešte stále robia i teraz v rámci svojich možností. Niekedy to boli veci a udalosti, ktoré preslávili a zviditeľnili, alebo dali do povedomia iným, našu obec v širokom okolí, niekedy aj v rámci celého Slovenska. Jedným, z našich spoluobčanov, ktorý bytostne splynul s našou obcou, v ktorej prežil takmer celý svoj život je

Jozef Pagačovič

Svetlo sveta uzrel 15.09.1948 v Nitre. Svoje detstvo prežil v Lužiankach, kde absolvoval aj Základnú deväťročnú školu, ktorú ukončil v roku 1963. Strednú poľnohospodársku technickú školu ukončil s maturitou v Topolčanoch v roku 1967. Základnú vojenskú službu absolvoval v škole dôstojníkov v zálohe v Liptovskom Mikuláši a v Trnave, ktorú ukončil v roku 1969. Po ukončení základnej vojenskej služby sa zamestnal v Čistiacej stanici osív v Lužiankach ako skladník. Po dvoch rokoch sa zamestnal na Okresnom národnom výbore v Nitre na odbore civilnej ochrany kde pôsobil päť rokov. Počas tohto obdobia absolvoval jednoročný kurz pedagogiky a psychológie v Bratislave, ktorý využil v rámci lektorskej činnosti. Od roku 1977 sa zamestnal v štátnom podniku Kovo-plast Nitra – podnikové riaditeľstvo, kde pôsobil na úseku vnútornej správy, kde po zvolení do podnikového

výbore odborového hnutia zabezpečoval a organizoval pre zamestnancov športové akcie a rekreácie. Po postupnom privatizovaní jednotlivých stredísk sa v roku 1991 zamestnal na Okresnom úrade práce v Nitre ako

vedúci oddelenia, kde pôsobil 18 rokov z toho 5 rokov ako zamestnanec Krajského úradu práce v Nitre. V tomto zamestnaní zotrval až do odchodu do dôchodku v roku 1998.

Aby pomohol finančne svojej rodine odišiel pracovať na 1 rok na Ukrajinu pri stavbe plynovodu Družba a 3 mesiace pracoval v Nemecku.

Spoločenská angažovanosť pána Jozefa Pagačoviča v obci Lužianky sa traduje od roku 1993 kedy sa obec Lužianky osamostatnila od mesta Nitra, kde pôsobil ako poslanec Obecného zastupiteľstva. Angažoval sa pri koncipovaní legislatívy obce, zodpovedal za oblasť kultúry, školstva a športu. Organizoval v obci rôzne kultúrne podujatia ako juniáles, počas ktorého dychovka prechádzala po obci, maškarný ples, ples športovcov atď. Na úseku športu, športové turnaje, 880 výročie založenia obce, v školstve prvá voľba riaditeľa školy. V tomto období sa podarilo obnoviť tradíciu pochovávanie basy podľa scenára Jozefa Balaja – Kondvu, kde účinkovali známe osoby ako Jozef Javor - farár, Ján Šupka, Michal Kučera, Gustáv Ecker, Jozef Vilhém – harmonika čo bol aj začiatok účinkovania speváckeho súboru v obci, ktorý s obmenami účinkuje aj v súčasnosti. V rámci budovania v obci sa aktívne angažoval ako predseda stavebnej komisie pri zvelaďovaní obce pri revitalizácii, vybudovaní multifunkčného ihriska, v rámci prípravy budovania kanalizácie obce a pod.

Čo je obzvlášť chvályhodné, že pokračovateľom v tejto verejnoprospešnej činnosti v obci je aj jeho syn Peter, ktorý v roku 2018 bol zvolený za poslanca obecného zastupiteľstva a zároveň je predsedom komisie Životného prostredia pri obecnom zastupiteľstve v Lužiankach.

Športová činnosť Jozefa Pagačo-

viča je bohatá a rôznorodá. Futbalu sa venoval od svojho detstva. Ako žiak ZŠ sa zúčastnil pod vedením riaditeľa ZŠ Petra Vavrincea futbalového turnaja v Trnave o pohár ONV Trnava na ktorom sa zúčastnili žiacke mužstvá z celej ČSSR. Úspechom bol postup zo skupiny kde nás vyradilo mužstvo z mesta Příbram v pomere 2:1. Jeho futbalové kroky v Lužiankach, formovali tréneri M. Líška, M. Šantavý, Ing. Danko, Ing. E. Kisy a hlavne J. Komora, ktorý dotiahol futbal v Lužiankach do 4 ligy. Toto obdobie sa považuje za úspešné obdobie celej našej obce. Nezabudnuteľné boli chvíle, keď na stretnutiach bol plný štadión ako aj železničný násyp, odkiaľ sledovali stretnutie prevažne diváci zo Zbehov. V tomto období bol futbal sviatkom. Počas vojenskej služby pôsobil v Dukle Liptovský Mikuláš a pokračoval v obci. Po ukončení aktívnej činnosti v 43 rokoch pôsobil ako tréner dospelých neskoršie ako predseda futbalového klubu. Okrem pôsobenia v obci bol aktívny aj počas štyroch volebných období vo výkonnom výbore Okresného futbalového zväzu Nitra ako podpredseda v rade Západoslovenského futbalového zväzu. Po získaní licencie „A“ pôsobil ako delegát – inštruktor Západoslovenského futbalového zväzu v 3,4 a 5 ligy. Angažoval sa pri vzniku mužstva internacionálov ktoré pôsobí aj v súčasnosti. V rámci družobných stykov bol spoluorganizátorom vytvorenia družobných kontaktov s mestami Lednické Rovne, Nižná nad Oravou, Kremnica ktoré pretrvávajú dodnes. Okrem futbalu bol aktívny aj vo Zväzarme Nitra, kde sa aktívne angažoval v prednáškovej činnosti, v streleckých súťažiach v strelbe z pištole. Futbal bol a je jeho srdcová záležitosť. Veľkú radosť má aj so svojich synov a vnukov, ktorí sa športu venujú aj v tejto dobe. Syn Pe-

ter hrával za FC Nitra, Bardejove a ČFK Nitra. V súčasnosti pôsobí v obci ako aktívny hráč. Syn Andrej pôsobil a pôsobí ako aktívny hráč, a zároveň aj ako člen výboru futbalového klubu v obci Lužianky. V športe pokračujú aj jeho vnuci a vnučky. Alex hral za FC Nitra a v súčasnosti za VION Zlaté Moravce. Vnučky sa venujú atletike.

Je potešujúce a chvályhodné, že túto svoju, jemu vlastnú iniciatívnosť a športového ducha, vstúpil do svojich troch detí a štyroch vnúcat, pre ktorých je otec a starý otec vzorom a pre neho pýchou, že jeho potomkovia kráčajú v jeho šlapajach.

Keď som sa ho pri rozhovore spýtal ako to všetko dokázal a zvládol mi odpovedal.

„Široký záber môjho životného príbehu by nebol možný bez rodinného zázemia a pochopenia mojej manželky“. Čo by si želal do budúcnosti; veľa zdravia celej svojej rodine a zlepšenie podmienok pre rozvoj športu pre všetky vekové kategórie.

Aj naša obec si veľmi cení a váži aktívnu činnosť a snahu Jozefa Pagačoviča, o čom svedčí udelené obecné ocenenie, „Cena obce Lužianky“ starostom obce a zápisom do pamätnej knihy obce „Za poslanceckú činnosť, organizovanie kultúrnych a športových podujatí a za príkladnú reprezentáciu obce“ pri príležitosti jeho životného jubilea.

Chcel by som sa touto cestou Jozefovi Pagačovičovi za všetku jeho snahu a vynaložené úsilie čo najsrdečnejšie poďakovať a popriať mu všetkonajlepšie, pevné zdravie a šťastie v kruhu svojich najbližších, manželky, troch detí a hlavne štyroch vnúcat pre ktorých je a bude ich dedko určite dobrým vzorom.

Milan Cabánek

Návšteva Brna v advente

ktorý bol obnovený pod vedením Jana Krstiteľa Erny, kedy obnovili chrám po 30 ročnej vojne so Švédmi. Vedľa kostola sa nachádza kontroverzná jazdecská socha Jošta Luxemburského tzv. brnenská žirafa na vysokých nohách od Jaroslava Róna, ktorá znázorňuje jednu s Platónových čností – alegóriu odvahy. Jošt Luxemburský bol synovcom Karola IV. a zastával post moravského markgrófa. Jeho hlavným sídlom bol hrad Špilberk. V roku 1410 bol zvolený za rímskeho kráľa, čím sa Brno mohlo stať centrom rímskej ríše, čo bolo prekazené tým, že rok po zvolení Jošt zomrel. Oproti kostola je socha s kockou znázorňujúca ďalšiu čnosť – spravodlivosť. Ďalej od chrámu je fontána znázorňujúca umiernenosť a maketa mapy Brna z obdobia tridsať ročnej vojny – prezieravosť.

Neogotický kostol sv. Jakuba s impozantnou 92 m vežou zo 17. stor. sa nachádza na Jakubskom námestí. Kostol má kuriozitu, že z jedného okna veže je muž objímajúci ženu,

postavený Morový stĺp so sochami sv. Štefana, Rozálie, Rocha a Karola Bornejského.

Zelný (kapustový) trh zdobí socha Wolganga Amadeusa Mozarta s čierneho bronzu na 5m pilieri z roku 2008. Stojí pred divadlom Reduta v ktorom umelec aj so sestrou Nanerl koncertoval ako 11 ročné zázračné dieťa na Vianoce r. 1767. Je nahý a na chrbte má iba jedno anjelské krídlo, čo poukazuje na jeho tragický koniec.

Ďalšou zaujímavosťou je Stĺp Najsvätejšej Trojice. Po stranách stĺpa je socha Immaculaty (Nepoškvrnené počatie Panny Márie) a sv. Jána Nepomuckého a tiež dvaja anjeli. V blízkosti stĺpu sú sochy sv. Primitíva a sv. Konštantína. Zelný trh krášli aj baroková fontána Parnas, vo forme jaskyne, z ktorej vyrastá trojboký skalnatý útes na vrchole, ktorého je umiestnená socha Európy, symbolizujúca svätú rímsku ríšu.

Kapucínske námestie charakterizuje Kapucínsky kostol na priechle

Členovia výboru záhradkárov zorganizovali v sobotu 15. 12. 2018 zájazd do Brna. Odchod z Lužianok bol o 7, 30 hod. Po príchode do Brna sme absolvovali prehliadku centra mesta so sprievodkyňou. Začali sme Starou radnicou, ktorá je najstaršou stavbou, pochádzajúcou ešte z 13. stor. Impozantný je gotický portál s piatimi vežičkami zo 16. stor., kde stredná je naklonená vľavo, čo sa zdôvodňuje tým, že majstrov nevyplatili dohodnutú sumu a on sa im takto odvdáčil, no však sú na to aj iné legendy. V strede nad vchodom je starobylý znak mesta s dvoma bielymi nerovnako širokými pruhmi v červenom poli, ktoré znázorňujú rieky Brna, Svatku a Svitavu. V podchode sú umiestnené aj legendárne znaky mesta, drak a koleso. Za podchodom nás zaujal aj komplex historických budov v gotickom, renesančnom a barokovom štýle, ktoré sa nachádzajú v Radničnom areáli.

Pokračovali sme Dominikánskou ulicou, kde na jeho námestí sa nachádza rímskokatolícky kostol sv. Michala archanjela, pred ktorým práve mali vystúpenie deti s vianočnou tematikou.

Na Moravskom námestí nám pani sprievodkyňa podala výklad o barokovom kostole sv. Tomáša so 17. stor.,

ktorý vystrkuje holí zadok smerom ku katedrále sv. Petra a Pavla, čím sa vysmieva jej pomalej stavbe. Je to ľudová povest' o neviazanosti mužíka.

V chráme je pochovaný jeden s najschopnejších vodcov proti Švédom, Ján Ludvík Raduit gróf de Souches.

Na námestí Slobody sa nachádza tzv. Brnenský orloj, zhotovený z čiernej žuly, 6 m vysoký v tvare nábojnice s hodinovým strojom vo vnútri a otvormi po obvode. Aj keď je temer nemožné vyčítať z orloja čas, predsa každý deň o 11, 00 hod vypustí objekt guľôčku, ktorú je veľmi obtiažne chytiť a zobrať ako suvení. Nábojnica tiež symbolizuje konflikt víťazstvo aj odvalu mesta pri švédskom obiehaní.

Proti nákaze moru bol v roku 1679

s mníchom s kapučňou a prístavbami kláštrom i hrobkou. Po roku 1989 tam žijú v komunite bratia.

V suteréne kostola sa nachádza hrobka, kde sú pochovávaní kapucíni a dobrodinci. Kapucíni sú pochovávaní prostým spôsobom iba v rehoľnom rúchu na holej zemi s kameňom alebo tehlo pod hlavou, dobrodincov ukladajú do rakiev. Kapucíni si vedú knihu o mŕtvych veľmi starostlivo.

Denisové sady sú mestským parkom, kde sa konajú kultúrne podujatia. Pôvodne park niesol meno po rakúskom cisárovi Františkovi I., ale v r. 1919 ho premenovali na Denisové sady podľa francúzskeho historika Ernesta Denisa, ktorý prispel k vzniku Československa. V parku bol odhale-

ný obelisk 4. októbra 1818, oslavujúci víťazstvo nad Napoleonom.

Pani sprievodkyňa hrdo vyhlásila, že aj Brno má mrakodrap. Je to AZ Tower, najvyššia budova Česka postavená v roku 2011- 2013 s 30 podlažiami. Dosahuje výšku 111 m. Má oceľovú konštrukciu. Nachádzajú sa v nej kancelárie, obchody a apartmány.

Najvýznamnejšou biskupskou architektonickou pamiatkou na vrchu Petrov je Katedrála sv. Petra a Pavla s dvojicou novogotických veží. Veľkolepé priečelie katedrály so sochami Petra a Pavla zdobí aj pozlátení citát z Matúšovho evanjelia kapitola 11, verš 28-30: Podďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť. Vezmite na seba ...

Začiatky stavby chrámu siahajú až do 12. storočia a v temer v každom nasledujúcom storočí až do 20. sa vždy niečo pristavilo, alebo obnovilo. Pápež Pius VI. v r. 1777 potvrdil zriadenie brnenského biskupstva a kostol bol povýšený na katedrálu.

Vzhľadom k tomu, že na prehliadku interiéru chrámu sme mali iba 10 min, tak iba heslovite sa zmienim. Katedrá-

la je jednoloďová, po stranách sú výklenky opatrené dreveným obkladom s obrazmi s náboženskými výjavmi a so sochami s bieleho pieskovca.

Z kamennej kazateľnice hlásal Božie slova slávny kazateľ sv. Ján Kapistránsky z rádu františkánov v roku 1451 a na jeho príhovor sa stali zázračne uzdravenia. Upúťali nás farebné vitráže v presbytériu, zobrazujúce scény zo života sv. Petra a Pavla. Pred 13. rokmi zhotovili adoračnú kaplnku,

ktorá je v určitých hodinách otvorená. V katedrále mali už inštalovaný pestrofarebný Betlehem.

Po centrálnom historickom meste premávala vyzdobená električka, ktorú nazývali Šalina.

Po skončení kvalitného a obsiahleho výkladu o pamätihodnostiach mesta sa pani sprievodkyňa s nami rozlúčila a my sme sa mohli pokochať na predvianočných trhoch, ktoré boli takmer na každom námestí a v stánkoch sme si mohli nakupovať buď občerstvenie, jedlo a rôzne ručne vyrobené výrobky.

O 18, 00 hod sme nastúpili do autobusa, ktorý nás šťastlivo doviezol do Lužianok s tým, že predseda záhradkárov Milan Cabánek vyzdvihol, že sme úžasný bezproblémový, disciplinovaný kolektív. Všetkým zblahoželal v mene výboru záhradkárov, pokojný adventný čas a milostiplné vianočné sviatky ako aj šťastný nový rok 2019.

Ing. Katarína ŠEBOVÁ, CSc.

Fašiangová veselica a pochovávanie basy

V prvú marcovú sobotu, sme sa rozlúčili s obdobím plným zábavy, plesov a karnevalov na fašiangovej veselici, spojenej s pochovávaním basy, v Kultúrnom dome v Lužiankach.

Do tanca nám hrala lužianska hudobná skupina DIOS, ktorá svojim repertoárom oslovila širokú verejnosť, a tak sa všetci mladí aj starší dobre spolu zabavili. Pri príchode do sály, boli hostia uvítaní prípitkom z domácej pálenky. Po úvodnom príhovore nasledovala tanečná zábava. Po druhom tanečnom kole sme si pochutnali na kapustnici. Na hostí čakalo počas večera i milé prekvapenie. Šťastný vý-

hercovia vyžrebovaných lístkov mohli získať rôzne sponzorské dary ako napríklad 50 kg pšenice, lístky do kina, poukaz na pizzu, prvá pomoc (tri druhy páleného), akustický balíček (šošovica, fazuľa, hrach) a podobne.

Divadelnú komickú scénu „Pochovávanie basy“ si pre nás pripravili domáce spevácke súbory Lužiančanka a Lúč. Po vtipnom rozlúčení sa s basou, pokračovala tanečná zábava až do neskorých večerných hodín. Kapela sa s nami rozlúčila svojou záverečnou piesňou o jednej hodine ráno a mnohí hostia by tancovali i dlhšie.

Rád by som sa všetkým srdečne

poďakoval za akúkoľvek pomoc pri organizovaní tejto kultúrnej akcie. Ďakujem všetkým účinkujúcim, ktorí sa postarali o dobrú náladu, sponzorom za praktické i vtipné dary. Vďaka patrí i ochotným mladým z Lužianok, ktorí aktívne pomáhali pri vyzdobovaní a upratovaní sály. Užili sme si to a bolo to skvelé. Lístky boli vypredané. Verím, že sa i naďalej budeme stretávať v takom hojnom počte i na ďalších akciách, ktoré spolu s členmi kultúrnej komisie pre Vás s radosťou pripravíme.

*Martin Zelenaj
Predseda kultúrnej komisie*

Fašiangy boli, sú a budú....

Fašiangy je čas plesania, veselice, zábav ale aj čas zabíjačiek ako aj pečenie typického pečiva, pre náš rajón známe pod názvom fánky a šišky.

Podľa prameňov z obdobia Veľkej Moravy sa u nás v 9.storočí používal termín mjasopust (koniec jedenia mäsa pred pôstom) V Česku sa toto slovo zachovalo ako masopust, na Slovensku sme však neskôr prebrali nemecký názov fašiangy (fašangy) Fašiangy majú časové obdobie od začiatku roka, hneď po šiestom dni, čiže po sviatku

trvajú do utorka, do pol noci, pred popolcovou, niekde aj nazývanou škaredou stredou. Podľa toho aký je tento časový úsek dlhý, koľko má dní, hovorí sa o fašiangoch krátkych alebo fašiangoch dlhých. Je to ovplyvnené tým, že sviatky Veľkej noci nie sú každý rok v jednom dátume a medzi Veľkou nocou a spomínaným utorok pred popolcovou stredou musí byť 40 dní, mení sa dĺžka fašiangov. Spomínaných 40 dní je obdobie pôstu. Koniec fašiangov je vždy v utorok o pol noci. V tento deň v utorok, chodili od rána po obci, domoch a rodinách maškary (sú to nadšenci pre tento tradičný druh zábavy poobliekani

za rôzne masky) sprevádzaný hudbou a spevom a takto pozývali občanov na večernú zábavu, ktorá sa konala u nás, v kinosále, v krčme, v školskej triede a po výstavbe Kultúrneho domu v ňom. Zábava trvala do spomínanej polnoci. Pred polnocou na znak ukončenia zábav sa pochovala basa, ktorú účinkujúci ako, že oplakávali a ktorú spravidla čert odniesol do pekla.

Po polnoci skončilo obdobie zábav a veľkej veselosti a nastal spomínaný 40 dňový pôst po ktorom bola Veľká noc. Toto bolo z pohľadu zábav u nás, ale tak to bývalo aj na celom našom Slovensku. Takto sme to my, ale aj naši predkovia prežívali v období fašiangov.

Zároveň v spomienkach prežívame toto prechodné medzi zimou a jarou, obdobie fašiangov v ktorom sa v minulosti diali veľké veci v rôznych historických érach, ako napríklad, počas fašiangov zasadol na trón rímsky cisár Trójan, ktorého légie sa dostali až do Vindobony, (oblasť dnešnej Viedni) a jeho nasledovník Marcus Aurélius o 80 rokov to dotiahol s légiami až po Laugarício, teda dnešný Trenčín. V období fašiangov sa stal kráľom Anglicka iba 9 ročný Eduard VI., ktorý ako 16

ročný zomiera, kráľom Uhorska sa stáva zas Štefan IV. Historickým paradoxom bolo, že Cromwellová republika dala popraviť kráľa Karola I., ale presne o dva roky neskôr v ten istý deň, bol v putách rituálne popravený Oliver Cromwell. Generál Robert Edward Lee považovaný za jedného z najlepších vojvodcov 19. storočia a majstra obranných a ústupových bojov sa stal vrchným veliteľom konfедераčných vojsk v americkej občianskej vojne a maliar izieb ríšskym kancelárom.

V tomto období je i sviatok zamilovaných sv. Valentína, žil v treťom storočí nášho letopočtu, bol to katolícky kňaz, biskup, zomrel ako 47 ročný, mučeník, štátim.

Tragédia od majstra Williama Shakespeara o dvoch zaľúbených ľuďoch, ktorých rodiny bojujú proti sebe, Rómea a Júlii sa po prvý krát hralo pred 424 rokmi. Čitateľom prostredníctvom novín sa dostalo počas fašiangov básnické dielo od Edgara Allana Pola, ktoré ohromilo vtedajšiu verejnosť – Havran. Písal sa rok 1845. I takéto boli Fašiangy.

Milan Cabánek

Obdivovali sme ich v čase adventnom, ale aj v čase Vianočnom

Tak ako opísala vo štvrtom čísle minuloročných Lužianskych novínkach Ing. Zuzana Holešová, krásne piesne v podaní Michala Cibiru, jeho manželky a dvoch speváčok, ktorí zaujali svojím krojovým oblečením, ale hlavne spevom v začínajúcom sa v čase adventu. Tak úchvatné boli koledy a piesne v čase Vianočnom, kedy k nám na priane nás a pozvanie nášho duchovného otca Mgr. Petra Miháliku zavítali po druhý krát jeho bývalí farníci z farnosti Topolčianky. S údivom sme sledovali týchto, dá sa povedať ľudových umelcov. Nik s prítomných nebol na pochybách, aké krásy sú Vianoce v podaní slovenských piesní a koled. Pre veľký záujem po vystúpení zo svojimi piesňami na začiatku adventu, prišli ešte raz počas Vianočných sviatkov 30. decembra. S radosťou sme ich uvítali a pozorne sledovali ich piesne a vianočné koledy. Niektoré piesne, ktoré boli známe aj nám si spolu s nimi zaspievali aj naši speváci. Krásne zaznela naším chrámom pieseň „Tichá noc ...“, ktorá práve v uplynulom

roku na Vianoce, od jej skomponovania znie plných 200 rokov a známa je v 300 jazykoch sveta.

Srdečná vďaka Vám milí hostia

s Topolčianok, ako aj Vám náš duchovný otec za krásne obohatený adventný a Vianočný čas v roku 2018.

Milan Cabánek

Pokoj ľudom dobrej vôle....

V tomto duchu sa nieslo stretnutie priateľov a návštevníkov koncertu speváckeho zboru NITRIA v našom farskom kostole Narodenia Panny Márie v Lužiankach v piatok 21. decembra 2018.

Vďaka nášmu farárovi Mgr. Petrovi Mihálikovi, jeho skvelého tímu spolupracovníkov, speváckej rodiny Šarayových sme prežili príjemný sviatočný podvečer, ktorý priniesol nie len naším návštevníkom koncer-

tu z Lužianok, ale boli tu návštevníci z okolitých obcí ako aj samotného susedného mesta, hlboký umelecký a duchovný zážitok.

Repertoár zboru tvorí hudba sakrálna, spirituálna, ale aj hudba svetská a ľudové piesne. Zbor od svojho založenia a priebehu dlhoročných skúseností v účinkovaní sa vypracoval a dostal na výslnie nie len v samotnej Nitre a v jej okolí ale je dobre známi aj v zahraničí. Od svojho založenia v roku

1995 účinkovala Nitria pod umeleckým vedením Pavla Procházku, ktorý je dnes hlavný zbormajster opery SND v Bratislave. Od roku 2008. zbor vedie Doc. Mgr. Ondrej Šurány, ArtD, ktorý ako dirigent sa predstavil v dvanástich krajinách Európy, v Kanade, Afrike a v USA. So svojimi zbormi spolupracoval na vokálne - inštrumentálnych dielach zo slovenskými ako aj zahraničnými komornými orchestrami. Je členom medzinárodných porôt doma

i v zahraničí v súťažiach zborov a orchestrov. Od roku 1993 pedagogicky pôsobí na HTF VŠMU v Bratislave, kde si dokončil doktorandské štúdium v odbore dirigovania zboru a v roku 2005 habilitovaný za docenta a od roku 2014 vyučuje hudobné predmety na EBF UK. V roku 2008 sa stal dirigentom Speváckeho zboru Nitria v Nitre. Pod vedením tohto dirigenta, dostali speváci z Nitrie príležitosť reprezentovať Slovensko a mesto v zahraničí. Že spevácky súbor Nitria je úspešný, svedčí o tom aj mimoriadne ocenenie – primátor mesta Jozef Dvonč mu udelil cenu primátora a župan Milan Belica odovzdal Nitrii Pamätný list a medailu predsedu NSK.

Pre členov Nitrie bola nezabudnu-

telná účasť na festivale v talianskom meste Loreto, kde spievali v priestrannej Bazilike Panny Márie Loretskej, ale aj priamo v Dome svätej Rodiny, ktorý bol v stredoveku prenesený z Nazareta.

Verím a som presvedčený, že i vianočný koncert v Lužiankach, bol príjemným zážitkom a vnútorným obohatením a nasiaknutím radostnou atmosférou z narodenia Spasiteľa. Piesne v piatich jazykoch, známe koledy i menej známe prevedenia nám zaspieval najväčší zbor v Nitre a v okolí.

Na koncerte zazneli vianočné piesne, ako: Adeste, fideles – Sem podťe, kresťania, Ave verum corpus- Bud'

pozdravené, pravé Kristovo telo, White Christmas, Tichá noc, ktorá mala v uplynulom roku 200 rokov od skomponovania a bola preložená do viac ako 300 jazykov sveta, spievala sa len pri zapálených sviečkach, Búvaj dieťa krásne, a mnohé iné koledy.

Ďakujeme nášmu duchovnému otcovi, že pozval spevácky zbor Nitriu k nám na vianočný koncert, aký ešte v našom kostole nebol. Ďakujeme 38 člennému kolektívu spevákov, ktorý sa postaral o nádherný umelecký, hudobný, spevácky a duchovný zážitok, ktorý nám všetkým prítomným dvíhal srdcia hore a my všetci sme búrlivým potleskom ďakovali za krásne prežitý večer.

Milan Cabánek

Jasličková pobožnosť

T,,Keď sa vonku chumelí,
zlietajú sa anjeli...“

Touto krásnou piesňou uviedli deti z materskej školy svoj kultúrny program na jasličkovej pobožnosti.

Pekným programom sa chceli poďakovať narodenému Ježiškovi, ktorý ani tento rok na nich nezabudol a priniesol im vytúžené darčeky.

Vždy sa veľmi potešíme, keď môžeme svoju šikovnosť prezentovať na

verejnosti a zvlášť na takom svätom mieste ako je kostol. Prítomných sme potešili krátkou scénkou a veselými vianočnými koledami.

Tak ako sa vraví v jednej z koled aj my Vám prajeme :

„ aby ste nám zdraví boli a na rok sa polepšili...“

pani učiteľky Mariky

Komisie a rajonizácia

Poslanci obecného zastupiteľstva v tomto volebnom období v pracujú na nasledovných komisiách

1/ komisia stavebná - Ing. Martin Beňo, členovia: Ivan Behúl, Jozef Oravský, Ing. Karol Slivkanič, Ing. Juraj Štefan-ka

2/ komisia kultúrna - Martin Zelenaj, členovia: Ing. Mária Macánková, Vladimír Klzo, Ing. Jana Horková, Ing. Juraj Dominka, MBA, Ing. Andrea Vrabcová, Mgr. Viliam Mezey, Ing. Zuzana Lacušková, Ing. Zuzana Holešová

3/ komisia pre životné prostredie – Peter Pagačovič, Členovia: Dezideria Horková, Ing. Stanislav Šantavý, Milan Ďurček, Martin Kolha

4/ komisia športu - Ivan Behúl, Členovia: Peter Pagačovič, Ing. Stanislav Šantavý, Stanislav Szorád

5/ komisia pre spoluprácu s podnikateľskými subjektami aj rozvoj podnikania – Ing. Stanislav Šantavý, členovia: Ivan Behúl, Fridrich Buzáš, Ľubomír Lauko, Stanislav Szorád

6/ komisia finančná, rozpočtová a

správy majetku obce – Ing. Mária Macánková, členovia: Mgr. Matej Rehák, Ing. Peter Neviďanský, Ing. Jozef Šabo, Jozef Hubert

7/ komisia dopravná a požiarnej prevencie – Ing. Milan Cabánek, členovia: Zbislav Oťapka, Martin Cocher

8/ komisia sociálnej a zdravotnej starostlivosti - Mgr. Matej Rehák, členovia: Ing. Mária Macánková, PhDr. MSc. Andrea Vranková, MHA, Peter Suja, PhDr. Peter Arpáš, Mgr. Klaudia Šugrová, MHA

9/ komisia školská a mládeže – Bc. Eliška Kuklová, členovia: Ivan Behúl, Jozef Rigo, Mgr. Ľubica Učňová, Mária Minárová, Bc. Alica Mikulášiková

Rozdelenie rajónov v obci Lužianky

1. rajón - poslanec **Ing. Martin Beňo**
Vinárska ulica, Hlohovecká ulica, Pri trati, Vodárenská, Rastislavova – od Ferenitu po križovatku so Závodníkovou, Tatranská, Edisonova

2. rajón - poslanec **Bc. Eliška Kuklová**, Závodníková, Rastislavova ulica od križovatky so Závodníkovou po križovatku

s Kajsa I.

3. rajón - poslanec **Ing. Milan Cabánek**, Kajsa I., Kajsa II., Rastislavova od križovatky s Kajsa I. po križovatku s Kajsa II.

4. rajón - poslanec **Ing. Mária Macánková**, Korytovská – oba smery Rastislavova ulica od križovatky s Kajsa II. po železničný most, Ciolkovského ulica

5. rajón – poslanec **Peter Pagačovič**
Rastislavova ulica od železničného mosta po kostol, Sasinkova ulica, Nejedlého, Horáková

6. rajón - poslanec **Ivan Behúl**, Kaplana, Rastislavova od kostola po cintorín, Mesačná, Švantnerova ulica

7. rajón - poslanec **Mgr. Matej Rehák**, Rastislavova ulica od cintorína po Zbehy + ulica Na Holotke, Obežná Prúdova

8. rajón - poslanec **Martin Zelenaj**
Športová, Na Ihrisko, Počašie, Venušina, Radošinská

9. rajón - poslanec **Ing. Stanislav Šantavý**, Teslova, Urbanova, Dunajského, Pod Hliníkom, Hronského

Neuveriteľné sa stalo skutočnosťou

Máme u nás vybudovanú kanalizačnú sieť na úseku ani nie pol našej obce a to len dá sa povedať veľmi krátku dobu. Táto krátka doba postala užívateľovi, čiže nám napojeným občanom nato, aby sa stalo neuveriteľné skutočnosťou.

Prevažná časť obce, hlavne tá, kde je vybudovaná kanalizačná sieť, je na rovine, čiže s malými výškovými rozdielmi a preto sa táto kanalizačná časť technicky riešila gravitačne, čiže samospádom, ale aj tlakom. Za pomoci čerpadiel umiestnených v prečerpávacích staniciach sa dopravuje tento odpad do miesta určenia odpadu – čistiarne odpadových vôd. Takýchto prečerpávajúcich staníc je

na území našej obce niekoľko. Tieto čerpadlá sú určené na zabezpečenie prepravy odpadového kalu v tlakovej časti kanalizácie. Čo sa našlo, na základe oznámenia prevádzkovateľa v tejto našej verejnej kanalizácie

je priam neuveriteľné. No posuďte sami. Je možné aby niekto z nás sa snažil takto, takýmto spôsobom zbaviť odpadu, ktorý tam vôbec nepatrí?

Milan Cabánek

Upchané čerpadlo vlhčenými obrúskami

Handra v čerpadle

Dámska bunda z čerpadla

Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.

ako prevádzkovateľ verejnej kanalizácie,

VYZÝVA

všetkých občanov, ktorí sú napojení na verejnú kanalizáciu, aby do verejnej kanalizácie nevypúšťali nerozpustné resp. ťažko rozpustné látky, nevhadzovali predmety, ktoré spôsobujú upchávanie a poruchy čerpadiel v prečerpávacích staniciach a tým znemožňujú funkčnosť verejnej kanalizácie.

Upozorňujeme, že verejná kanalizácia slúži **iba na odvádzanie splaškových vôd z domácností**, do verejnej kanalizácie nepatria chemikálie, farby, predmety z dreva, drôty, plechy, stavebný odpad, plastové a gumové produkty, textilné produkty (napr. dámske pančuchy), lieky, odpady zo záhrad, hygienické potreby (napr. **vlhčené obrúsky**, dámske hygienické potreby, vatové tyčinky do uší), zvieracie fekálie, cigaretové ohorky, kuchynské a motorové oleje, kuchynský odpad, noviny, atď.

Kanalizácia nie je odpadkový kôš!

Trampská osada „Čierny trojuholník“

Trampská osada „Čierny trojuholník“ bude mať o tri roky rovnú sedemdesiatku. Názov si zvolili traja zakladajúci členovia, vtedy ako 14-roční, podľa románu, ktorý im poslužil ako inšpirácia. Táto partia si dala meno „Čierny trojuholník“ a vymysleli si aj oficiálny znak v tejto podobe. Do rohov si napísali svoje iniciálky. Dali si trampské mená. Jej zakladateľov spojila na celý život láska k prírode, priateľstvo a romantika. Nosili kovbojské klobúky a šatky. Heslom sa stala veta „Raz trampom – navždy trampom“. Vyrobili si vlajku osady, totemy na miestach kde táborili. Jeden s trojice sa stal kronikárom osady – dnes už štyri „buchle“ dokumentujú pestrý život čochvíľa 70-ročného Čierneho trojuholníka, ktorý sa rozrástol o svojich priaznivcov.

Meno Old Scheriff dostal Libant. O viac ako 40 rokov od založenia osa-

dy, získal už ako primátor mesta Nitry originálnu šerifskú hviezdu a znak s Chicaga. Pred porotou tu skladal aj šerifské skúšky a v tom čase bol jediným Scheriffom USA v Európe, ktorý mohol znak aj hviezdu nosiť oficiálne.

Čierny trojuholník spolu s ďalšími osadami organizuje stretnutia a rôzne súťaže. Potluchy robia každých 5 rokov v júli na počesť výročia založenia osady.

V Nitre Čierny trojuholník založil tradíciu Trampských Silvestrov. Už dlhé roky sa schádzajú v kameňolome na Zobore – v každom počasí. Aj keď pršalo, bolo nás tam vždy aspoň 40 – 50, vravia nitriansky trampí.

Na konci roku, 31.12.2018. zapálili už v poradí 45. Silvestrovsky oheň. Program začal o 13. hodine sv. omšou za účasti viac ako 200 osôb, za krásneho slnečného počasia. Po sv. omši

o 14. hod. Old Scheriff (Ing. arch. Vladimír Libant) zapálil v rituáli trampských pravidiel (s ktorými ostatných účastníkov podrobne oboznámil) slávnostný Silvestrovsky oheň, za spevu trampských piesní. Po rozhození špeciálne upravenej trampskej vatry, uzatvoril pomyselný kruh pravdy, okolo ohňa čistoty do ktorého nesmie nik vstúpiť okrem Schriffa a pekelníka (pekelník bol niečo ako kurič – prikladá a upravuje oheň)

Opekať sa mohlo iba na bočnom ohni, ako aj ponúkať, čo kto priniesol na túto slávnosť. K vytvoreniu dobrej Silvestrovskej nálady sa pridávali skupinky účastníkov, svojimi v tejto trampskej spoločnosti spievanými piesňami. A takto v dobrej nálade a priateľmi sme prežívali posledný deň v kalendárnom roku.

Milan Cabánek

Do sveta ľadovej krásy

Zimné obdobie využívajú záhradkári na spoznávanie podzemných a nadzemných krás. Z tohto dôvodu sme orientovali zájazd do Vysokých Tatier, kde bola možnosť pozrieť si krehké diela ľadových majstrov, vystavených na Hrebienku.

V sobotu 9.2.2019 o 8:00 hod, 69 členná skupina záujemcov nastúpila v Lužiankach do autobusov, ktorej prvou zástavkou bola južná strana Nízkych Tatier, kde sme navštívili národnú prírodnú pamiatku „Bystriansku jaskyňu“, ktorá sa nachádza v Bystrianskom podhorí Horehronského podolia, na južnom okraji obce Bystrá v okrese Brezno.

O 11:15 hod. sa nás ujal sprievodca, ktorý nás oboznámil s históriou,

geologickými, hydrologickými, klimatickými podmienkami, výplňou a faunou jaskyne. Bystrianska jaskyňa sa skladá zo Starej a Novej časti. Pre verejnosť je sprístupnená iba určitá časť z Novej jaskyne, do ktorej je vchod v nadmorskej výške 565 m.

Už v r. 1867 geológ Dionýz Štúr sa zmieňuje o jaskynných priestoroch, ale až v r. 1925 sa začali intenzívnejšie prieskumy a práce na čele s J. Kovalčíkom, A. Holmanom a jeho bratom Elemírom. Prví návštevníci vstúpili do jaskyne v r. 1939. Aj keď vojnové udalosti zabrzдили sľubne sa rozvíjajúci prieskum a práce v priestoroch, predsa pre občanov z Valaskej a Piesku tvorila úkryt pred ustupujúcimi ne-

meckými vojakmi v r. 1945. Dokonca nemecká hliadka zastrelila občana G. Krúpu v blízkosti vchodu do jaskyne, kde na jeho počesť umiestnili pamätnú tabulu. Po vojne okrem prieskumných prác, odstraňovaní sutiny, výmeny schodov a rebríkov, nastali prieťahy vo vlastníckych vzťahoch, ktoré trvali 25 rokov.

Od 1.1. 1970 patrí jaskyňa pod Správu slovenských jaskýň v Liptovskom Mikuláši, ktorá o rok neskôr sprístupnila „Partizánsku sieň“ na speleoterapeutickú liečbu, ktorú môžu navštevovať chorí s dýchacími problémami. Od roku 1996 vyhlásili jaskyňu za národnú prírodnú pamiatku.

Po opustení Bystrianskej jaskyne sme autobusom postupovali severo-

východne do Vysokých Tatier, lokalita Starý Smokovec (1018 m), kde sme si individuálne zakúpili obojstranný cestovný lístok na pozemnú lanovku, ktorá nás vyviezla na Hrebienok (1285 m). Po vystúpení z lanovky nás uchvátil pohľad na Lomnický štít (2634 m), kde na jeho vrchole sa nachádza meteorologická stanica. Po jeho ľavej strane sa vypína Slavkovský štít (2452 m). Kto si potreboval doplniť energetické zásoby, mohol navštíviť reštauračné zariadenie. Iných návštevníkov

prťahoval „Tatranský ľadový dom“, pred ktorým visela tabuľa s históriou, teda s údajmi a fotografiami o začiatku a priebehu výstav ľadových sôch, t.j. od r. 2013-2018. Posledné majstrovské dielo sme si pozreli vo väčšej kupole o priemere 25 m. Impozantný ľadový chrám znázorňujúci Baziliku Sv. Petra v Ríme spolu s Berniniho kolonádou nás očaril. Z internetových stránok sa dozvedáme, že hlavné priečelie baziliky má šírku 9 m a výšku 7 m. Kupola dosahuje výšku až 11,5 m, je podp-

retá 9 rebrami a po oboch stranách sa nachádzajú vežičky. Na priečelí je viditeľný nápis v latinčine: „BAZILICA PAPAŁE DI SAN PEDRO TATRAS“, čiže Pápežská bazilika sv. Petra v Tatrách. Na vnútornej strane dvoch ramien kolonády sú nápisy „HREBIENOK“.

Sklár a dizajnér slovensko-gréckeho pôvodu Achilleas Sdoukos oživil majstrovské ľadové dielo baziliky farebnými vitrážami so sakrálnymi motívami. Oproti bazilike na paneli bola podobizeň autora a po stranách jeho diela sova, anjel, strom a hodiny zhotovené z taveného skla.

Vedľa ľavého ramena kolonády z vonkajšej strany je v dvoch oknách podpis umelcov. V jednom je tatranský plesnivec od slovenského majstra a v druhom texaský kaktus od americkej sochárky Griffon Ramsey. Okrem stĺpov, ktorých je len na kolonáde 84 mimo hlavnej baziliky, sú na rôznych miestach rozmiestnení anjeli, medvede a kamzíky.

Autor projektu „Tatranský dom“ je Martin Šablľa. Hlavný staviteľ je Adam Bakoš, pod vedením ktorého pracoval tím 16 sochárov zo Slovenska, Čiech, Poľska, Walesu a USA celý jeden mesiac od 22. októbra 2018.

Pred menšou kopulou s názvom „TATRY ICE MASTER“ trónilo ľadové kreslo. Vo vnútornom priestore boli umiestnené sochy majstrov z Holandska, Japonska, Litvy, Mongolska, Poľska, Rakúska, Ruska, Walesu, Česka a Slovenska. Súťažili v kategóriách gotický štýl a voľná téma.

V gotickom štýle prím získalo Holandsko s dielom „Madona s dieťaťom“ a Česko „Sv. Václav“ od autorov „Mariana Maršáleka a Ondřeja Procházku“.

Druhé miesto obsadili Slovensko s ľadovou sochou Anjel od Miroslava Trnovského a Michala Husára a tiež

Japonsko s umelecky stvárnenou anjelskou bytosťou.

Vo voľnej téme boli tri prvé miesta: Litva – mačka, Rakúsko – presýpacie hodiny a Wales - netopier.

Na druhom mieste sa umiestnili: Mongolsko – kamzík v Tatrách a Rusko – krokodíl.

Tretie miesto získalo Poľsko s dielom „papagáj“, autori sú Bartosz Chylewski a Stanislaw Nowodworski.

Všetky umelecké diela spotrebovali viac ako 225 ton ľadu.

Na voľnom priestranstve sme mohli obdivovať drevené sochy horského nosiča, vlčice s mladými, medvedov, divjej svini, sovy, orla atď. Mapa príjemnej zóny ponúkala galériu medvedích sôch aj s náučnými tabuľami o medvedoch žijúcich na celom svete a tiež využiť drevené ležadlá na oddych s pohľadom na horskú prírodu.

Po prehliadke a nadýchaní sa čerstvého vysokohorského vzduchu sme sa vrátili pozemnou lanovkou do Starého Smokovca, kde nám zažitú krásu prekryli šmykľavé a hrboľaté chodníky. O 18:00 hod sme nastúpili do autobusu, tešiac sa domov, no prišlo prekvapenie po určitých kilometroch, lebo v 57 miestnom autobuse bola na jednej strane od zadných dverí neznesiteľná horúčava a na druhej strane zima, že slabšie pohlavie muselo sedieť v kabátoch, čiapkách a rukaviciach. Keď sme chceli zjednať nápravu, šofér to zobral na ľahkú váhu a s úsmevom nám navrhol, aby sme si presadali na druhú stranu autobusa. Tento zájazd mal nielen krásne stránky, ale aj veľmi negatívne, čo sme rozoberali na schôdzi výboru. Ospravedlňujeme sa tým, ktorí trpeli a zjednáme nápravu, aby sa v budúcnosti situácia neopakovala.

Ing. Katarína ŠEBOVÁ, CSc

Súčasnosť Súkromnej základnej umeleckej školy a jej budúcnosť

Škola poskytuje umelecké vzdelanie na základnom stupni vzdelávania pre žiakov so zvýšeným záujmom a predpokladmi o umeleckú tvorbu. Vzdelanie sa realizuje v troch umeleckých odboroch:

- ° hudobnom
- ° tanečnom
- ° výtvarnom podľa ŠKVP

Súčasne pripravujeme na štúdium na stredné školy umeleckého zamerania. Pripravujeme amatérskych umelcov, ktorí sú schopní tvoriť a zároveň prijímať umenie. Umelecké vzdelanie V SZUŠ sa uskutočňuje podľa nového ŠVP v školskom roku 2018/2019 v nadväznosti na ustanovenie § 161 ods. 8 školského zákona v prvej časti I. stupňa základného štúdia.

V súčasnosti prebieha výchovno – vyučovací proces v troch budovách základných škôlách.

Škola využíva od 1.septembra 2017 elektronickú databázu SZUŠ IZUŠ.

Silnou stránkou školy je kvalifikovaný pedagogický zbor. V súčasnosti zabezpečujú výchovno – vzdelávací proces 4 pedagogicky zamestnanci. Každý člen kolektívu sa aktívne podieľa na plnení práce školy. Tímová, metodická, systematická a koncepčná práca k výchove tvorivého, kreatívneho myslenia je merítkom pri hodnotení úspešnosti práce školy, odboru a učiteľa.

Naším cieľom je vytváranie dobrého mena školy, imidžu školy je proces dlhodobý. Verejná a interná prezentácia školy je realizovaná dôslednou

prípravou a výberom koncertne, výstavnej, kultúrno – umeleckej činnosti s prihliadnutím na kultúrno – umelecký zámer obsah, na princípe spolupráce, kolegiálne, komunikácie, v spolupráci s obcou Lužianky.

Dôkazom toho sú i vystavované práce žiakov výtvarného odboru v čase konania zasadnutia obecného zastupiteľstva v mesiaci február pod vedením učiteľky Zuzany Kolenčíkovej.

Financie od zriaďovateľa boli využité čo najlepšie, hospodárne a účelne presne podľa rozpočtu na rok 2018. Súkromná základná umelecká škola Lužianky je zriadená od 1.septembra 2014 v zmysle Zákona č. 564/2014 Z. z. a Národnej rady č. 668/224 Z. z. financovaná ako originálna kompetencia z podielových daní obce Lužianky. Základná umelecká škola ponúka záujmové vzdelanie, to znamená, že rodič alebo zákonný zástupca prispieva na čiastočnú úhradu nákladov spojenú so štúdiom na SZUŠ, v zmysle Zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov a na základe VZN obce Lužianky o výške príspevku v základnej umeleckej škole na školský rok 2018/2019

Príspevok činí v skupinovom vyučovaní 10 € a v individuálnom vyučovaní 10 € mesačne

Na školský rok 2019/2020 zriaďovateľia pripravujú novú Smernicu o školnom.

Rozpočet určuje Obecné zastupiteľstvo vždy v decembri na kalendárny rok.

V tomto období sme vykonali prieskum záujmu detí o umelecké vzdelanie v známom prostredí školy bez nutnosti zabezpečovať dopravu detí do miest, kde prebieha výučba ZUŠ.

Prieskum bol zameraný na hudobný odbor: hra na gitare, hra na klavíri, hra na flautu, hra na husle a spev, tanečný odbor, výtvarný odbor a literárno – dramatický odbor.

Na základe výsledkov prieskumu navrhujeme zriadiť Elokované pracoviská v obciach, Rišňovce, Rumanová, Báb, Veľké Zálužie, a Jarok, s centrom SZUŠ v obci Lužianky.

Celkovo podľa predbežných prihlášok na školský rok 2019/2020 sa nám podľa študijných odborov prihlásilo nasledovný počet detí:

Gitara 38, klavír 35, flauta 4, husle 4, spev 19, tanečný odbor 39, výtvarný odbor 41 a literárno – dramatický 8, spolu 189 detí. Najväčší záujem je z obce Jarok 71 detí a najmenší záujem je z Obce Lužianky 9 detí.

Všetky menované obce vydali súhlas k zriadeniu EP pracovísk k 1.9.2019 na základe uznesenia zo zasadnutia obecných zastupiteľstiev

Stanovené ciele rešpektujú individuálne vekové a vývojové zvláštnosti žiakov aj ich individuálnu úroveň rozvinutých hudobných schopností, zručností a návykov.

Ing. František Horník

Naše malé – veľké hviezdy

Skončila sa ďalšia sezóna v krasokorčuľovaní a my Vám prinášame informácie o Našich Vašich dievčatách, ktorým sa láska k ľadu a korčuľovaniu každým rokom stupňuje. Magdalénka, Leuška a Adelka majú za sebou náročnú sezónu plnú tréningov, súťaží ale aj nových zážitkov a skúseností.

Magdalénka Jančovičová

Magduškin ďalší rok v „krase“

Sezóna sa začala už v máji. Ostatné deti v jej veku sa tešia na šantenie na ulici, výlety s rodičmi, Magduška však tvrdo zarezávala. Celý máj a jún absolvovala tvrdú prípravu, ktorá je zameraná na atletiku, silový tréning, gymnastiku a balet, ľadu je pomenej.

Posledný školský týždeň, aj s ostatnými deťmi z klubu, absolvovala sústredenie mimo „domáceho zimného štadióna“. V Námestove, kde mali 4-5 tréningov denne (ľad, balet, suchá príprava) tvrdo trénovala. Ale aj napriek množstvu tréningov sa vždy nájde čas na zábavu a nové zážitky. Po ťažkom dni mohli stráviť večer v hotelovom bazéne, kde sa poriadne zrelaxovali. A ako odmenu za výborné vysvedčenie mali možnosť vyskúšať 5D kino, ktoré sa im veľmi páčilo.

Po tejto príprave, ktorá trvá do konca septembra nasledujú pravidelné tréningy na ľade, „na suchu“, gymnastika, balet, individuálne tréningy na doladenie jazdy pre novú sezónu.

Magduškina „Pomáda“ zaznela pr-

výkrát v sezóne na zimnom štadióne v Hamuliakove v kategórii Nádej 8. Hamikovo cup prinieslo Magdalénke 6. miesto so ziskom bodov 20,37. Tieto preteky však poznačila nešťastná udalosť. Po prvom dni sa na štadióne rozšíril veľký požiar, ktorý neumožnil pokračovať v súťažení. Štadión rekonštruovali niekoľko týždňov.

Na medzinárodných pretekoch v Trnave, ktoré sa konali prvý novembrový víkend sa Magdalénka umiestnila na 8.mieste. V novembri pokračoval „kolotoč“ súťaží v Púchove (9.miesto), v B. Bystrici (6.miesto), v Žiline (8.miesto).

Počas vianočných sviatkov Magdalénka nezaháľala a pripravovala sa na druhú časť súťažnej sezóny. Chcela sa prebojovať na Majstrovstvá Slovenska, kde sa dostane iba 12 najlepších. V jej kategórii túto sezónu pretekalo 25 dievčat. Počas sezóny sa môže zúčastniť maximálne 10 pretekov a nazbierať čo najviac bodov za odjazdenú jazdu. Tieto body sa skladajú z technického skóre – otočky v piruetách, dokonalosť skokov... a prevedenia jazdy.

V januári súťažila v Novom Meste nad Váhom, kde skončila na 10.mieste, avšak zajzdila sezónne maximum 21,51 bodu, ktoré však nezostalo na tejto úrovni. Postupne si Magduška začala viac a viac veriť a natréňované hodiny priniesli v Detve prvé umiestnenie na stupni, a to konkrétne 2. miesto. Tu zaradila dôležitú kombináciu dvojitých skokov – Axel a Salchow. Znova sa body posunuli vyššie až na úroveň 25,35 bodu. Nasledo-

val Zvolen (4.miesto), Ružomberok (4.miesto) a Nitra (12.miesto). Na týchto pretekoch si zlepšila znova osobné maximum, ale čo je najpodstatnejšie – prebojovala sa na Majstrovstvá Slovenska.

Pred Majstrovstvami Slovenska mala ešte príležitosť vystupovať počas prestávky na hokejovom zápase. Skúsenosť obrovská. Jazdu pred očami viac ako 4000 divákmi si Magdalénka

poriadne užila, zvládla to na jednotku, aj napriek ryhám v ľade a prekážajúcim hokejovým bránkam. Aplaus zatiaľ najväčší v jej živote.

Vrchol sezóny Majstrovstvá Slovenska Nádejí a ml. žiactva sa konalo v Novom Meste nad Váhom. Zajzdila čistú, veľmi dynamickú voľnú jazdu, ktorú si doslova užívala a so ziskom 25,03 b skončila na peknom 8. mieste.

Na Majstrovstvách Slovenska jazdila poslednýkrát svoju jazdu na hudbu Pomáda. Do ďalšej sezóny musí natréňovať novú jazdu s novou hudbou, na ktorú sa už teraz veľmi teší.

Tešíme sa z jej úspechov, jej lásky k tomuto športu, ktorý nie je jednoduchý. Vstávať na raňajšie tréningy, kedy ostatné deti ešte spia. Tréňovať cez víkendy, kedy si ostatní užívajú voľna. Každý víkend súťažiť na inom zimnom štadióne urobí len ten, kto tento šport nadovšetko miluje. A Magduška krasokorčuľovaním žije. Držíme jej palce aj naďalej a uvidíme s čím nás prekvapí v nasledujúcej sezóne.

Lea Lauková

a jej krasosezóna 2018/2019

„A konečne koniec sezóny“ - je veta, ktorá sa ozýva v krasokorčuľarskej šatni z úst rodičov, na ľade z úst trénerov a sem tam ju počuť aj z úst detí – pretekárov. Sezóna je obdobie, kedy sa stupňuje náročnosť – náročnosť prípravy, náročnosť pretekov, je to skúška kondície, sily a vytrvalosti. Pre Lea Laukovú začala súťažná se-

zóna v kategórií Mladšie nádeje „B“ pretekom v Banskej Bystrici, kde si vybojovala 5. miesto, pokračoval pretek v Žiline, kde si zlepšila svoje bodové skóre, čo stačilo na 6. miesto. Pre svoje prvé pódiové umiestnenie si Lea musela ísť až do metropoly východu – do Košíc, kde si svojou čistou jaz-

dou vybojovala 2. miesto. Po takmer 4 rokoch trénovania zistila, aké je to, hrdo stáť s medailou na „bedni“. Tento pocit jej dodal ešte väčšiu chuť na sebe pracovať. Tvrdo trénovala aj ráno o 6 na ľade a trápila sa s nízkou piruetou, lutzom či axlom, vydržala keď pichá v boku pri kondičnom tréningu, či bolí na gymnastike a balete keď sa potrebuje dostať do šnúry. Spolu s trénerom skúšali aký nový prvok dať do jazdy, aby opäť mohla pocítiť ten pocit „byť tam“. Nasledovali preteky v Novom meste nad Váhom (6 miesto) a o týždeň neskôr dlhá cesta na východ. Košický ľad bol pre Lea opäť šťastný a vykorčuľovala si 3 miesto. Ďalším pretekom bola Veľká cena Zvolena, kde malé zaváhanie v piruete stálo Lea pódiové umiestnenie a skončila na 5. mieste. Veľká cena Ružomberka bol pretek, kde súťažilo 27 dievčat. Lea si ustrážila piruety a čisto si vyskákala svoje sezónne maximum 18,35 bodu, čo jej prinieslo krásne 3 miesto. Záver sezóny patrí každoročne pretekom v Nitre. Podpora, krik a potlesk v hľadisku Lea vyprovokoval k výkonu, ktorý jej zabezpečil opäť pódium a to do tretice 3 miesto.

Zážitkov a emócií bolo počas sezóny veľa, ale ten najväčší zážitok Lea ešte len čakal. Počas štvrtfinálového zápasu HK Nitra – Dukla Trenčín, si mohla „zakorčuľovať“ pred najlepšimi hokejovými fanúšikmi. Po čistej exhibičnej jazde zaznel potlesk a krik od viac ako 3000 ľudí. Nezabudnuteľný zážitok na celý život = obrovská motívacia do novej sezóny.

Nová sezóna bude znamenať pre Lea – nová hudba, nová jazda, nové

šaty, ale „stará“, nekončiaca láska k ľadu. Do pretekárskeho kolobehu sa pripojí aj jej sestrička Adelka, ktorá by sa mala predstaviť v kategórií Hviezdičky (t. j. najmladšie krasokorčuľarské nádeje vo veku 5-6 rokov). Adelka si svoje korčuľarské zručnosti vyskúšala pred spolužiakmi zo škôlky, keď na konci korčuľarskeho výcviku ukázala svoju voľnú jazdu.

Obe dievčatá čaká letná príprava

- sústredenia, veľa hodín tréningov na ľade ale najmä mimo ľadu, nové prvky, kroky, skoky a piruety, nabere kondície a technických zručností.

Držme im palce, nech je ich vytrvalosť a drina odmenená radosťou a úspechom.

Tipy a rady pre záhradkárov na rok 2019

V sobotu 23.2.2019 už po 6. raz sa uskutočnili prednášky, ktoré dávajú návod a ponúkajú nové trendy pre záhradkárov aj veľkopestovateľov.

Na prednášky pozývajú ZO SZZ Lužianky v spolupráci s firmou Organix garden, s.r.o., pod záštitou OV SZZ Nitra. Akcia sa koná v KD Lužianky.

Predseda firmy a predajne ORGANIX garden s.r.o., Ing. Miroslav Masrna privítal prítomných, oboznámil ich s témami prednášok, prednášajúcich a odovzdal slovo predsedovi ZO SZZ Lužianky Milanovi Cabánekovi. Po privítaní a vyzdvihnutí užitočnosti prednášok, odovzdal slovo predsedovi OV SZZ Nitra Petrovi Farkašovi, ktorý sa pochvalne vyjadril na margo prednášok tým, že sú veľkým prínosom pre záhradkárov pre ich aktuálnosť i nové trendy a oboznámil poslucháčov s akciami, ktoré OV SZZ Nitra ponúka pre tento rok 2019:

- 8.3. Ukážka jarného rezu s Doc. Ing. Olegom Paulenom, PhD.,
- 29.3. Vrúblňovanie ovocných stromov na AX; Ing. Eduard Jakubek,
- do 15.3. Odovzdať výtvarné práce zo škôlok, ZŠ,
- 16.3. o 10:00 hod sa otvára PLANTEX, Veselé pri Piešťanoch,
- Zájazd Valtice, Morava
- Vedomostná súťaž detí,
- Regionálne výstavy vo Veľkom Záluží a vo Vrábloch,
- Gardénia
- AX, Výstava najkrajšie ovocie a zelenina v pavilóne M3

V prvej prednáške Ing. Peter Gendiar pod názvom „Trendy a tipy do záhradky na r. 2019“ priblížil poznatky z ciest po Holansku a Nemecku, ktoré možno využiť aj na Slovensku

v našich podmienkach. Preferujú sa prírodné materiály, drevo, prútie, kameň. V obmedzenej miere umelá hmota. Z dreva a prútia možno vyrobiť zásteny, kompostéry, vyvýšené záhony, altánky, záhradné domčeky. Z kameňa oporné múriky, cestičky, spevnené plochy, gabióny funkčné na ohradu domu, záhrady, alebo okrasné na relaxačný kútik. Prednášajúci pripomenul a doniesol aj ukážku, že v zahraničí sa používa na prístupové cestičky podklad z umelej hmoty s jamkami, ktoré sa zasypajú 8 mm štrkom. Je to novinka, ktorá zabezpečuje pevnosť cestičky. Kovové materiály možno používať na oddelenie záhonov, stojany na drevo a veľkorozmerné kvetináče. V záhradkách alebo aj pri domoch vysádzajú kríky a stromy, ktoré tvarujú do pyramíd a stien. Ovocné stromy, prevažne jablone, hrušky, ktoré lokalizujú v blízkosti obytného domu, niekde iba do vzdialenosti 20 cm a po určitej výške ich tvarujú a vyvážujú na stavbu. Na autobusových zástavkách vysádzajú stromy s daždnikovou korunou, pretože pod ňou je teplota o 3°C nižšia ako na slnku a 5 ročný strom uvoľní až 100 l vody. Pred obytnými domami vysádzajú trvalky, alebo kvetinovú výsadbu s okrasnými trávami, čo zabezpečuje kvitnutie rastlín od mája do októbra. Napr. erantisy, krókusy, modrice, narcisy, tulipány atď. V záhrade si budujú buď jednoduché kúpacie jazierka, alebo modernejšie bazény, pri ktorých po obvode najčastejšie využívajú drevo. Väčšie plochy zatravnujú a do nich vysádzajú šafrany, narcisy, tulipány alebo vytvárajú kvetné lúky. Ing. Gendiar oznámil, že aj u nás na-

stupuje tento trend. Ich firmu požiadali zhotoviť kvitnúce predzáhradky neďaleko Nitry. V zahraničí je moderné varenie v záhrade, kde sa využívajú krby, kuchynky, altánky, kde je privedená elektrina i voda, sedí sa pod korunami stromov a v blízkosti je priestor určený pre deti. Takto trávia voľný čas v prírode na čerstvom vzduchu.

Na spostenie podujatia vystúpila spevácka skupina Lúč, ktorá vybrala zo svojho repertoáru pesničky týkajúce sa záhradky, ovocných stromov a poveternostných podmienok.

Význam mulčovania a nakrývania rastlín v záhradkách ozrejmla prednášajúca Doc. Ing. Alena Andrejiová, PhD., z SPU Nitra, Fakulta zeleninárstva a krajinného inžinierstva, Katedra zeleninárstva. Prednášajúca oznámila, že mulčovanie sa odpozorovalo z prírody. Na jeseň padá lístie, ktoré tvorí ochrannú vrstvu pre pôdu, neskôr stleje, rozkladá sa, vytvára humus potrebný pre výživu stromov. Mulčovací materiál sa nastiela na povrch pôdy, ktorá ma byť zbavená buriny a skyprená. Z mulčovacieho materiálu organického pôvodu sa používa slama, seno, lístie, pokosená tráva, drobné vetvičky, vyzretý kompost, ihličie, kôra, drevná štiepka, piliny, noviny, ekologické papierové rohože. Mulčovacie materiály anorganického pôvodu sú štrk, piesok, kamene, lávová drť a iné. Syntetický (umelý) materiál je keramzit, tkané a netkané geotextílie, netkané textílie a rôzne druhy polyetylénových fólií (PE). Mulčovacie materiály v záhradách a u veľkopestovateľov sa nastielajú medzi riadky, napr. slama, pokosená tráva na jahody, čo zabraňuje znečisteniu plodov a ochrana proti plesni sivej, potláča rast buriny, znižuje sa prácnosť, čiže menej sa polieva a okopáva. Po rozklade mulčovacieho materiálu sa zvyšuje obsah živín v pôde, čo podporuje rast plodiny. Čierna tkaná geotextília sa tiež používa na nakrytie jahôd. Je pevná, vydrží až 3 roky, je priepustná pre vodu, priťahuje slnečné lúče, čím napomáha skoršiemu a vyrovnanjšiemu dozrievaniu plodov. Aj vo veľkovejrobe sa používa mulčovací materiál organického pôvodu, čím sa zhodnocuje prebytočný odpad z lúk pri kosení tráv, alebo pri výrobe dreva, piliny. Vo vinohradníctve sa používajú ekorože. Japonské záhrady využívajú drvené kamene. Keramzitom sa môže

nastieľať zemina v kvetináčoch.

Pani docentka nás upovedomila, že netkané textilie sú rôzne označené, Agryl francúzsky výrobok, Lutrasyl holandský, a Pegas-agro český. Možno ich používať 2-4 roky, prepúšťajú svetlo, vodu a vzduch. Sú pevné, možno ich prať, sterilizovať, zošívateľ, žehliť. Netvorí sa pod nimi pôdny prísušok, urýchľujú schádzanie semien, ochraňujú porast pred nepriazňou počasia. Najpoužívanejšie sú biele a pre záhrady sú najvhodnejšie 17 UV s mernou hmotnosťou 17 g. m², využívajú sa na plošné aj tunelové nakrývanie. Vhodné sú na pestovanie rýchlo rastúcich plodín, napr.: šalát, špenát, reďkovka, skoré zemiaky atď. Nevýhoda je, že počas postreku pesticídmi a tiež pri zbere treba textíliu odkryť. Čierna textília zvyšuje úrodu o 15-20 %, využíva sa aj vo fóliovníkoch v medziriedkach. Polyetylénové fólie sa používajú buď biele alebo čierne, alebo sa počas rastu porastu kombinujú. Ich nevýhoda je, že sú finančne náročné, vyžadujú veľký priestor pri odkladaní, alebo odstraňovaní, a tiež ťažkosti sú s likvidáciou. Biodegradovateľné fólie sú zdravotne nezávadné a ku koncu pestovania zeleniny praskajú a rozpadávajú sa na malé kúsky a tie sa môžu zapracovať do pôdy alebo kompostu. Ing. Róbert Kysler z firmy Organix, s.r.o., prednášal na tému „Biologické prípravky a ich výsledky pri pestovaní zemiakov“. Na ošetrovanie zemiakovej sadby odporúča NovaFerm VIVA mikrobiálny prípravok na báze baktérií, ktorý ničí larvy drôtovcov, chrústov, static, víjačiek. Prípravok ponúka firma Organix v 100 ml baleňi s výdatnosťou 80-100 m² za 2 €. Pre výživu skoro na jar je vhodné použiť Agriful, najmä u veľkopestovateľov, ktorý možno aplikovať do kvapôčkových závlah v 1% roztoku, každých 14 dní. Na stimuláciu rastu a regeneráciu poškodených rastlín je vhodné použiť Tecamin Max, ktorý sa môže kombinovať s medňatými a sírnymi prípravkami, alebo sa kombinuje s fungicídmi či insekticídmi. CONTROLPhyt Cu sa používa proti plesni zemiakovej. Neem Azal T/S je účinný na pásavku zemiakovú a proti cicajúcim a žravým škodcom. Lepinox plus ničí húsenice motýľov „Lepidoptera.“ Ing. Kysler oznámil, že firma ORGANIX určuje aj škodcov na užitkových rastlinách a od začiatku mája predáva sadenice batátov. V prednáške vyzdvihol pred-

nosti batátov. Je to zdravá potravina, ktorá okrem draslíka, vlákniny, antioxidantov obsahuje aj vit. A, B, železo, betakarotén a kyselinu listovú. Batáty bránia zápche, vzniku rakoviny hrubého čreva. Sú vhodné pre diabetikov, športovcov a pre vysoký obsah folacínu sa odporúčajú ženám, ktoré nemôžu otehotnieť.

Spevácka skupina Lúč svojim vystúpením vniesla radosť a veselosť do srdc prítomných, ktorí sa na chvíľu odreagovali od odborných prednášok.

Štvrtú prednášku s témou „Starostlivosť o bazén a bazénová chémia“ predniesol Ing. Martin Bryndza. Úvodom oznámil, že prostriedky pre bazén je možné zakúpiť vo firme ORGANIX. Sú to kvalitné nemecké prostriedky pod značkou „CHEMOFOR“. Rozoznávame rôzne tvary bazénov, hranaté, okrúhle, oválne a dvojkruhové s rôznymi rozmermi. Prednášajúci poznamenal, že na údržbu bazénov sú rôzne názory, že koľko ľudí, toľko postupov. Pre rodinné bazény sú vhodné stabilizátory tvrdosti vody, ktoré bránia usadzovaniu minerálov Ca, Fe, Mg na jeho stenách. Odporúča merať pH v bazénoch každé 3 dni. Najideálnejšie je pH 7. Pre dosiahnutie optimálneho pH sa môže pridávať roztok kyseliny sírovej alebo síran sodný v kryštalickej podobe. Treba postupovať presne podľa návodu! Na dezinfekciu sa používa chlór v kryštalickej forme alebo v tabletkách. Keď sa spojí chlór s nečistotami v bazéne, voda zapácha. V predaji sú multifunkčné tabletky, ktoré sa nesmú kombinovať s inými prostriedkami. Filter treba udržiavať čistý prepieraním vo vode. Denne je treba zapínať filtráciu na 2-3 hod. Do bazéna treba dopúšťať čerstvú vodu. Zabrániť vzniku rias, optimálnym pH, aby sa na steny bazénu neprilepili, lebo sa potom stavajú klzkými. Bazény zazimovávať a odzimovávať pri teplote < 15 °C. Na záver prednášky Ing. Bryndza ponúkol možnosť kúpania sa dojsiat, batoliat a predškolákov v bazénoch klubu Lehota pri Nitre. So „Sortiment sadbových zemiakov v ponuke od firmy ORGANIX garden, s.r.o. na rok 2019“ nás oboznámil Ing. Miroslav Masrna.

Veľmi skorá odroda : Anuscha, Collette,
Skorá odroda : Marabel,
Stredne skorá : Laura, Agria, Jelly, Megan

Prednášajúci podal charakteristiku jednotlivých odrôd. Z Holandských sadbových zemiakov je najstaršia odroda Adora, ďalej sú v ponuke Anabela, Mozart a Viktória, ktorá je odolná voči chrastavosti. V ponuke sú aj zemiaky s obsahom antioxidantov, ktoré sú buď s fialovo sfarbenou dužinou Vio-

let Quenn alebo s červenou Mulberry Beaty. Cena sadbových zemiakov stúpla, nakoľko minulý rok bolo suché obdobie aj v Maďarsku, Holandsku a Česku. Treba kupovať sadbové zemiaky, ktoré majú certifikáciu. Záverom prednášajúci predstavil biologicko-organické hnojivo vyrobené na Slovensku "CONDIT", ktoré sa môže aplikovať pod ovocné stromy, zeleninu, kvetiny a na trávnaté plochy.

Prof. Ing. Ivan Hričovský, DrSc. vo svojej prednáške "Jarné práce v ovocnej záhrade" najskôr oboznámil prítomných s časopismi o záhradkárskej tematike, o vysielaní v masmédiách pojednávajúcich o ovocinárstve. Tiež oznámil, že 16.3.2019 o 10:00 hod sa otvára PLANTEX, Veselé pri Piešťanoch. So sklamaním konštatoval, že Slovensko sa orientuje na okrasné záhrady v ktorých by malo nájsť svoje miesto tiež vysádzanie ovocných stromov a kríkov. Vo zväze záhradkárov je 55 tisíc členov, ktorí vlastnia 75 tisíc ha záhradiek. Na Slovensku sa z ovocín najviac pestujú jablone. Odporúčaná dávka jabĺk je 35 kg/os/rok. Skutočná spotreba je 21,80 kg. Každá žena by mala denne skonzumovať 2 jablká, 2 orechy a 1 lyžicu medu. Zo skorých odrôd vyzdvihol Júliu, ktorá sa nemusí postrekovať. Zo zimných odrôd Bohemia, Rubín, Rubinola, Golden Delicious a Ontário, ktoré obsahuje až 32 mg % vit C a 2 jablká tejto odrody pokrývajú potrebu tohto vitamínu. Vhodné podpníky sú M 9 slabo rastúci, kde jablňo rodí už v 2 roku, alebo MM106 začne rodiť v 3 roku. Spotreba hrušiek je 4,5 kg/os/rok. Odrody letné sú Clapova, Williamsova. Jesenné odrody sú Boscova fľaška, Konferencia, Nitra. Zimné odrody sú Lucasova, citlivá na

chrastovitost' a Dicolor odolná voči chrastovitosti. Najvhodnejší podpník je dula. Spotreba sliviek je iba 2,5 kg/os/rok. Odrody Katinka, Čačanska lepotica, Čačanska najbolja, Presenta a Stanley sú tolerantné na šárku. Tophit a Jojo sú rezistentné voči šárke. Konzumácia sliviek zlepšuje peristaltiku a zrak, odoláva stresu a zabúdaníu. Odrody ringlôt sú zelená Althanova a Wazonova. Spotreba čerešien je iba 1,5 kg /os /rok. Skoré odrody sú Karešova a Kaštanka, plody sú srdcovky. Stredne skoro dozrieva Burlat. Tieto odrody sú cudzoopelivé. Stella a Lapins samoopelivé. Odrody višni sú Érdi bötermő, Újfehertői fűrtös a Morella neskorá. Spotreba broskýň je 3,6 kg/os/rok. Odrody sú Redhaven, Radosť a Elberta neskorá. Vhodný podpník je mandľa, vydrží až 25 rokov. Rez sa robí po úrode. Rodí na jednoročnom dreve. Spotreba marhúl je 2,3 kg/os/ rok. Maďarská a Veľkopavlovická sú na mrazy citlivé, kvitnú iba krátko. Odolné voči šárke sú Vesna, Velbora a Veharda. Rez sa robí po zbere a rany treba ošetriť štepárskym voskom. Treba robiť Šittov rez tak, že letorasty dlhé 30-40 cm sa skraccujú o 1/3, čo oddaluje kvitnutie na jar o 10 – 12 dní, čím sa ochráni pred jarnými mrazmi. Spotreba orechov je iba 30 dkg/os/rok. Konzumácia orechov povzbudzuje mozgovú činnosť, veď aj jadro má tvar ako mozog. Štepený orech rodí už v 3 roku, má veľké polopapierové plody a strom má menší vzrast o 1/3. Orech čistí a odpudzuje hmyz, preto je vhodný pri altánkoch. Samoopelivé odrody sú Mars, Lake a Seifersdorfský. Červené ríbezle rodia na dvojročnom dreve. Odrody sú Tatran a Detva. Biele ríbezle tiež rodia

na dvojročnom dreve. Odrody sú Primus, Blanka a Viktória. Čierne ríbezle rodia na jednoročnom dreve. Odrody sú Otelo, Eva a Titania. Spotreba egrešov je 40 dkg/os/rok. Napadá ho americká múčnatka. Odolné odrody sú Invicta a Rixanta. Odroda Pax nemá pichliače. Ríbezle aj egreše možno pestovať ako kríčkové, ktoré sa dožívajú až 25 rokov, alebo stromčekové so životnosťou 10 rokov. Odroda malín raz rodiacich za rok je Rubín a remontujúcich Ada, Medea a Polka. U černíc je potrebné presvetľovanie tak, že odstránime slabé výhonky, ponecháme 3-4 silné výhony a bočné výhonky skrátime za 4-5 očkom. Rakytník rešetliakovitý je dvojdomá rastlina, preto treba vysadiť 6-8 samičích a 1 samčiu rastlinu. Obsahuje až 780 - 1100 mg vit. C / 10 dkg. Na Slovensku sa arónia čiernoplodá málo pestuje. Je to nenáročná kríkovitá drevina, dosahuje 1 - 1,5 m výšky. Spotreba jahôd je 3,1 kg/os/rok. Štvorčlennej rodine stačí pestovať 30 sadeníc. Senga Sengana nie je odolná voči zahŕňaniu. Elsanta je odolná voči plesni. Prednášajúci pripomenul, že v tomto období sa robí rez jabloní a hrušiek. Marhule a broskyne sa režu po zbere úrody. Nezabudnúť v lete na Šittov rez. Na jar a v jeseni je potrebný postrek Kuprikolom a Kalipsom, prípadne Sulkou, proti kučeravosti u broskýň. Na ničenie vošiek treba použiť dravého roztoča. Okolie stromov okopať, pohnojiť Cereritom a proti mravcom nasadiť pod stromy aksamietnice (karafie).

Pán profesor zodpovedal na otázky v diskusii a krásne i poučne zakončil svoju prednášku, básňou od spisovateľa Chalíla Džibrána, kde pointou bolo: ...aby sme pracovali a učili sa!... Naučili sme sa lietať ako vtáci, aby sme dokázali žiť ako ľudia.

My, záhradkári, sa na prednášky vždy tešíme, lebo nás veľmi obohacujú, čo dosvedčuje aj veľký počet poslucháčov. Ponuky a odborné rady prednášajúcich uplatňujeme v našich záhradkách, ale môžeme využiť aj nové trendy zo zahraničia a vo vytvorenej oáze pokoja v zátiší záhrady vychutnávať pokoj a spev vtákov ako aj pozorovať okolitú prírodu, čo spôsobuje relax pre telo i dušu. Zároveň si môžeme zakúpiť aj sadbové zemiaky, bioprépravky a biostimulátory ponúkané firmou ORGANIX, s.r.o.. Poďakovanie patrí všetkým aktívnym zúčastneným.

Ing. Katarína ŠEBOVÁ, CSc.

Bilancia a plán práce záhradkárov

Realizáciu záhradkárskeho programu za minulý rok a plán práce na tento rok predkladá vedenie záhradkárov na výročnej členskej schôdzi. V tomto roku sa konala v nedeľu 24.2.2019 v Kultúrnom dome Lužianky so začiatkom o 15:00 hod.

Predseda ZO SZZ Lužianky a tiež podpredseda OV SZZ Nitra Milan Cabánek privítal pozvaných hostí, tajomníčku OV SZZ Nitra a členku predstavenstva RV SZZ Bratislava Ing. Katarínu Kettmannovú, hostí z družobných záhradkárskeho organizácií Rumanová a Veľké Zálužie, starostu obce Lužianok Jozefa Bojdu, členov miestnej organizácie a sympatizantov. Oznamoval, že dvaja pozvaní poslanci sa ospravedlňujú, že sa nemôžu zúčastniť výročnej schôdze. Potom vyzval predškolákov z MŠ Lužianky na vystúpenie, ktoré svojim milým a takmer perfektným prejavom urobili veľkú radosť a vyvolali úsmev na tvárach prítomných, ktorí sa im odvdáčili potleskom. Poďakovanie patrí učiteľkám MŠ Lužianky, Márii Čurgaliovej a Márii Minárovej, ktoré dôsledne pripravili detičky na vystúpenie, ako aj za ich vhodné oblečenie do kostýmov, ktoré vystihujú rastliny, či plody

o ktorých deti spievali či recitovali. Ďalej predseda ZO SZZ vyzval členku výboru na prednes básne s názvom Zelená nádej od autorky Drahomíry Pechočiakovej, v ktorej sa vyjadruje poďakovanie predkom, že sadili a ošetrovali stromy a kladie sa požiadavka, aby terajšia generácia prijala stromy pod ochranu i vysádzala ich preto, aby sa nestratila zeleň a s ňou posledný tvor na Zemi. Keďže výročná členská schôdza sa konala v období fašiangov, tak aj členovia výboru a niektorí oslovení záhradkári zaspievali pieseň „Lužianska dedina na peknej rovine“, pre potešenie prítomných.

Program schôdze so 17 bodmi uvádzal tajomník ZO SZZ Ing. Dušan Spáč, ktorý bol jednohlasne schválený prítomnými.

V mandátovej komisii pracovali: predsedkyňa Ing. Zuzana Holešová, členky Mária Lendelová a Anna Verešová

Zloženie návrhovej komisie: predsedkyňa Ing. Katarína Šebová, CSc., členky Edita Bašová a Daniela Verešová

Zloženie volebnej komisie: predsedkyňa Ing. Helena Radzová, členovia Janka Sedláková a Ing. Milan Ca-

bánek

Predsedička mandátovej komisie oznámila, že výročná schôdza je uznášaniaschopná, nakoľko je prítomných 81 členov zo 137 pozvaných, čo predstavuje 59,12 % účasť.

Správu o činnosti ZO SZZ za rok 2018 predniesol jej predseda Milan Cabánek s obsahom :

- pripravila sa a realizovala výročná schôdza
- predstavila sa firma ORGANIX so súborom prednášok :
- Starostlivosť o trávnik počas roka
- Ošetrovanie trvalkovej výsadby
- Novinky a špeciality pre výsev a sadbu
- Biologické prípravky a ich výsledky pri pestovaní zemiakov
- Sortiment certifikovaných sadbových zemiakov v ponuke od firmy ORGANIX garden, s.r.o.,
- Vlastnosti slovenských odrôd zemiakov a charakteristika hnojiva CONDIT,
- Jarné práce v ovocnej záhrade
- zorganizovali sa brigády v rámci obce
- realizovala sa burza rastlinných výpestkov
- varili sme kotlíkový guláš v rámci

- realizovať burzu rastlinných výpestkov
- varenie kotlíkového gulášu
- zorganizovať náučno - relaxačné zájazdy podľa záujmu záhradkárov
- navštíviť výstavu Gardénia Nitra
- aktívna účasť na AX Nitra
- usporiadať miestnu výstavu ovocia, zeleniny a kvetín
- zabezpečiť a vystavovať ovocie na výstavisku Trenčín
- uskutočniť predvianočné stretnutie s ochutnávkou ovocia, destilátov a súťaž o najkrajšie jablko
- účasť na akciách ponúkaných OV SZZ Nitra :

- obce
- zorganizovali sa náučno - relaxačné zájazdy
 - navštívila sa výstava Gardénia Nitra
 - aktívne sme sa zúčastnili na AX Nitra
 - usporiadali sme miestnu výstavu ovocia, zeleniny, kvetín
 - zabezpečili a vystavovali sme ovocie na Výstavisku Trenčín
 - uskutočnili sme predvianočné stretnutie s ochutnávkou ovocia, destilátov a súťaž o najkrajšie jablko
 - zúčastnili sme sa na akciách ponúkaných OV SZZ Nitra :
 - výstavách v Botanickej záhrade SPU Nitra
 - na zájazde do Tullnu
 - praktickom vzdelávaní v ovocinárstve na AX Nitra- ovocný sad
 - Ocenili sme aktívnych záhradkárov diplomami, a čestnými znamiami
 - Ocenili sme jubilantov a odovzdali sme im ovocné stromčeky
 - Práca kontaktárov a všetkých členov výboru na záhradkárskych akciách
- Výbor zasadal 12-krát s 87% účasťou. Správu o hospodárení podal Pavol Slovák. Správu revíznej komisie prečítala Renáta Tainaiová. Rozpočet na rok 2019 uviedol Jozef Vér.

- Vedenie výboru navrhlo nových členov do svojich radov:
- Ing. Ivan Galko,
Ing. Marián Vrabec,
Ing. Peter Majna,
Radoslav Holeš, študent SPU Nitra, ktorí boli jednohlasne prítomnými schválení.
- Plán hlavných úloh na rok 2019 predložil predseda ZO SZZ Milan Cabánek :
- príprava a uskutočnenie výročnej členskej schôdzy
 - zájazd na ľadové sochy – Hrebienok
 - súbor prednášok pre záhradkárov
 - Predstavenie firmy Organix garden, s.r.o.
 - Trendy a tipy do záhradky na r. 2019
 - Význam mulčovania a nakrývania rastlín v záhradkách
 - Biologické prípravky a ich výsledky pri pestovaní zemiakov
 - Sortiment sadbových zemiakov v ponuke od firmy Organix garden, s.r.o.
 - Starostlivosť o bazén a bazénová chémia
 - Jarné práce v ovocnej záhrade
 - zorganizovať brigády v rámci obce, fary, školy a cintorína

- regionálnej výstave vo Veľkom Záluží a vo Vrábloch
- výstavách v Botanickej záhrade SPU Nitra
- praktickom vzdelávaní v ovocinárstve na AX Nitra- ovocný sad
- zabezpečiť odovzdanie výtvarných prác z MŠ a ZŠ Lužianky
- Oceniť aktívnych záhradkárov diplomami, pestovateľskými a čestnými uznaniami
- Oceniť jubilantov a odovzdať im ovocné stromčeky

V diskusii vystúpila Ing. Katarína Kettmannová, ktorá pripomenula, že všetky akcie na r. 2019 ponúkané OV SZZ Nitra sú aj na ich veb-stránke a zdôraznila, že tento rok bude regionálna výstava vo Veľkom Záluží a vo Vrábloch , kde je potrebná účasť aj lužianskych záhradkárov.

Po diskusii bol predložený "Návrh na uznesenie z výročnej členskej schôdzy", ktorý bol jednohlasne schválený.

Záverom predseda ZO SZZ Lužianky poďakoval prítomným za účasť, poprial pevné zdravie a rok plný úspechov.

Ing. Katarína ŠEBOVÁ, CSc.

Reprezentovali okres Nitru ale aj našu ZO SZZ

Republikový Výbor Slovenského Zväzu Záhradkárov, ústredný a najvyšší záhradkársky orgán na Slovensku usporiadal 23.03.2019, celoslovenskú súťaž v reze ovocných stromov v disciplíne „Presvetlovací rez jabloní“. Táto súťaž sa uskutočnila v ovocnom sade vo Svätom Antone. Do tejto súťaže sa mohli prihlásiť súťažiaci prostredníctvom OV SZZ. Podmienkou bolo, že súťažiaci nesmie byť profesionál, ale iba záhradkár amatér. Takto vybraný súťažiaci záhradkár vo svojom okrese, mohol postúpiť na túto celoslovenskú súťaž v spomínanej disciplíne. A veru zišlo sa ich na salaši „Nádej“ v ovocnom sade vo Sv. Antone s celého Slovenska, od Košíc po Komárno, v ucti hodnom počte 36 súťažiacich. Všetci súťažiaci bez rozdielu veku prišli ukázať svoju zručnosť, dosiahnutú svojou snahou a nadobudnutím vedomostí v rámci svojho koníčka na ukážkovom reze v spomínanej disciplíne.

Zaregistrovaný súťažiaci si žrebovaním vybral súťažiacie číslo, ktoré slúžilo jednak pre ich ďalšiu registráciu, ale aj určenie štyroch ovocných stromčekov - jabloní už vopred označeného

čísлом súťažiacich v radoch ovocného sadu, ktorý bol od miesta registrácie vzdialený asi jeden kilometer. Po privítaní súťažiacich zástupcami Republikového výboru SZZ z Bratislavy, predsedom Ing. Jakúbekom a tajomníkom pánom Korčekom a vstupnej inštruktáži predsedom hodnotiacej komisii Docentom Ing. Olegom Pavlenom, PhD., rektorom Katedry ovocinárstva na SPU – Krajského inžinierstva v Nitre, sa odobrali súťažiaci, spolu s fanúšikmi tohto súťažného podujatia k oplotenému sadu. Len súťažiaci mali možnosť vstúpiť do spomínaného sadu, k označeným stromom s vylosovanými číslami. Nesúťažiaci účastníci, ktorých bolo viac ako súťažiacich mohli len z diaľky pozerieť na svojich súťažiacich favoritov

Štyri stromčeky sa začali strihať na jeden povel. Čas na strihanie bol vopred určený na jednu hodinu. Kto skončil skôr musel opustiť sad, aby nerušil druhých. Koniec rezu bol ohlásený sirénou, po zvuku ktorej všetci museli opustiť oplotený ovocný sad. Po opustení sadu súťažiacimi, nastúpila komisia, ktorá bodovo hodnotila

odbornosť orezaných súťažných stromov. Nakoľko súťažiaci boli skúsení záhradkári aj bodové hodnotenie bolo veľmi tesné.

Celý Nitriansky okres zastupovali na tejto celoslovenskej súťaži v reze ovocných stromov v ovocnom sade, v krásnom prostredí Štiavnických vrchov na ranči Nádej vo Svätom Antone Ing. Slivkanič Karol a Ing. Galko Ivan. Je to pre nás veľká česť, nakoľko sú to záhradkári z našej ZO SZZ v Lužiankach. Umiestnenie týchto našich súťažiacich podľa komisie v strede hodnotiaceho rebríčka je veľmi dobrý výsledok.

K dosiahnutému úspechu a vzornej reprezentácii nie len našej ZO SZZ v Lužiankach, ale celého Nitrianskeho okresu týmto naším členom srdečne blahoželáme.

Cabánek Milan

Činnosť dobrovoľných hasičov v obci za uplynulé obdobie.

Ako v predošlých novinách, tak aj teraz chceme vás informovať o tom, ako žijú a pracujú dobrovoľní hasiči v našej obci. Dňa 2. 2. 2019 sa uskutočnila výročná členská schôdza dobrovoľných hasičov, kde hodnotili svoju činnosť za rok 2018. Z ich bohatej činnosti vyberám tieto aktivity.

Dobrovoľný hasičský zbor Lužianky mal v roku 2018 spolu 32 členov z toho 9 žien a 8 mladých hasičov. Výbor mal 5 členov a zasadal podľa plánu, ktorý bol schválený na VČS na rok 2018. Svoju činnosť zamerlal do oblasti požiarnej prevencie a do oblasti požiarnej represie. V oblasti represie to bolo najmä tvorba a výcvik súťažného družstva, ktoré sa vplyvom rôznych udalostí často mení. Ale to je prirodzený jav. Súťažné družstvo, ktorého veliteľom je Peter Chudiak, pravidelne celoročne trénovalo a pripravovalo sa na hasičské súťaže. V roku 2018 sa zúčastnilo na týchto súťažiach (vyberám tie najpodstatnejšie): vo februári sme

sa zúčastnili súťaže o štvor-starostovský pohár, ktorý sa konal v Tesárskych Mlyňanoch a jedno družstvo sa zúčastnilo halovej súťaže v Dyčke.

No aj my každoročne organizujeme svoju vlastnú súťaž pre mladých hasičov. Koncom júna sme organizovali súťaž mladých hasičov: „Branný pretek o pohár starostu obce Lužianky“. 13. súťažných družstiev sa stretlo u nás a zapolilo do súťaže. My sme disponovali dvomi družstvami v kategórii starší chlapci a jedným v kategórii mladší chlapci. Celkovo sa bojovalo v štyroch kategóriách staršie a mladšie dievčatá, starší a mladší chlapci. A čo sa týka dospelých je pre nás najdôležitejšia naša domáca súťaž „Memoriál Ignáca Chudiaka, ktorá sa uskutočnila v auguste. U nás sa súťaží iba v jednej disciplíne a to v požiarom útoku voľným spôsobom a v dvoch kategóriách ženskej a mužskej. Tento rok 5 dobrovoľných hasičských zborov sa u nás strelo a prežili sme spolu krásnu

sobotu plnú dobrých výkonov a spomienok na nášho bývalého predsedu Ignáca Chudiaka. Prvé miesto a hlavnú cenu si tento rok odviezli hasiči s DHZ Sľažany. Potom sme ešte absolvovali súťaže v Topolčiankach, v obci Vinodol (okresné kolo), nasledovala nočná súťaž v obci Gáň pri Galante a v Jásovej, ako aj súťaž v Horných Obdokovciach. Význam týchto súťaží je najmä v tom, že sa neustále zvyšuje odborná príprava dobrovoľných hasičov na prípadné riešenie mimoriadnych udalostí (povodne, požiare a pod.) a zdokonaľujú sa v narábaní s technikou, ktorá je čoraz náročnejšia na ovládanie. V roku 2018 dobrovoľní hasiči získali 3 ks kompletných zásahových oblekov, hasičské helmy, rukavice. V septembri boli dobrovoľní hasiči pomocť našej občanke v obci. Prečistili studňu na jej pozemku, ktorá bola zanesená pieskom. Na tejto akcii boli traja členovia Martin Cocher, Peter Chudiak a pán Sako. Použité bolo naše vysoko výkonné kalové čerpadlo.

Dňa 20.10.2018 sa zúčastnili na cvičení dobrovoľných hasičských zborov Nitrianskeho okresu v obci Rišňovce. Hasili požiar na okraji lesa kde pomáhali kolegom s cisternou ku ktorým boli pridelení veliteľom zásahu. Asi po hodine ich presunul veliteľ zásahu asi o kilometer ďalej, kde sa rozhorel oheň pri opustenej poľnohospodárskej budove. Všetky požiare zvládli na výbornú a riadiaci štáb cvičenia hodnotil cvičenie ako úspešné. 28.4. zúčastnil sa DHZ Lužianky pri obci Tehla pri Vrábľoch na taktickom cvičení. Na cvičení si vyskúšali súčinnosť dobrovoľných hasičských zborov Nitrianskeho okresu. Celkove sa dobrovoľní hasiči obce zúčastnili na štyroch súťažiach pre mládež a na ôsmich súťažiach pre dospelých.

V oblasti požiarnej prevencie v apríli v spolupráci s preventívom obce vykonalo DHZ aj preventívne protipožiarne kontroly. Vykonala ich kontrolná skupina obce v zložení Ing. Ivan Matúška, Peter Chudiak a Martin Cocher. Boli to prvé kontroly pri ktorých sa nenašli žiadne nedostatky, čo svedčí o tom, že kontroly ktoré robíme už niekoľko rokov, majú pozitívny dopad aj na ostatné právnické osoby.

V máji boli v MŠ v Nitre urobiť radosť najmenším deťom, ktoré takúto akciu ešte nezažili a nevideli. Radosť v ich očiach keď sedeli v hasičskom aute, alebo s ozajstnou helmou na hlave bola pre nás tá najväčšia odmena.

Nezabúdajú ani na deti v ZŠ a MŠ Lužiankach a preto im na deň detí (MDD) spríjemnili púťavým programom. Zorganizovali branný pretek o sladké ceny. Na trati boli stanovišťa na ktorých museli použiť um v kvíze, silu pri prenášaní raneného ale aj presnú mušku keď hádzali šípky do pripravených balónov. Na bezpečnosť a všetko potrebné na stanovištiach dohliadali členovia DHZ a učitelia ZŠ. Druhý júnový víkend patril brigáde. Po dohode so starostom obce odčerpali vodu z jazierka v areáli ZŠ. Na toto použili všetky čerpadlá z protipovodňového vozíka a motorovú striekačku PS 12. 13 členov po dobu 10 hodín odčerpávali, čistili, chytali ryby a presádzali lekno. Na druhý deň

dopustili jazierko a prečistili hladinu od zvyšných nečistôt. Bola to namáhavá robota, ale aspoň si skúsili všetky čerpadlá či sú funkčné a pripravené na použitie ale hlavne pomohli obci.

Júl začali dobrovoľní hasiči trochu inak. Zapojili sa do súťaže vo varení gulášu o „Lužianky kotlík“. Gulášik síce nevyhrali, ale keďže sa všetok zjedol a vínko vypilo, preto aj túto akciu hodnotili ako úspešnú.

Na koniec roka sa naša DHZ zapojila do dobrovoľnej zbierky spolu s našou členkou Michaelou Zabákovou ktorá ju organizovala. Výťažok išiel pre deti ktoré chodia na špeciálnu školu na Čermáni. Zbierku sme rozdelili pre všetky triedy a postupne sme ich odovzdali deťom. Oblečení v hasičskom oblečení sme púťali pozornosť a navodili sme úsmev na každej detskej tvári. Všetkým deťom sme ukázali techniku a nechali ich sedieť v hasičskom aute čo pre nich ohromný zážitok. Bol to veľmi emotívny a krásny deň a zostane hlboko v nás!

A na koniec niečo, čo sa nám stalo v našej obci. Dňa 9.12.2018 nám vo večerných hodinách nahlásili z integrovaného záchranného systému že do našej obce na adresu Horáková 6 smerujú dve hasičské autá k požiaru. Ako prvý dorazil na túto adresu náš veliteľ Chudiak Peter. Do päť minút aj hasiči z OR HaZZ Nitra. Zistili však, že si s ním iba niekto vystrelil a nahlásil falošný poplach. Privolaná polícia za-

čala zisťovať cez číslo 112 kto volal. Následná konfrontácia tejto osoby ale ukázala, že ide o mladistvého občana tejto obce, ktorého meno si iba niekto požičal na tento žart. Po tomto úkone sa všetci vrátili na svoje stanovišťa a ďalší postup má v rukách polícia. Na sklonku roka zazimovali techniku a vodovod v areáli školy.

Pre rok 2019 si dobrovoľní hasiči z našej obce dali opäť smelé úlohy. V prvom rade chcú rozšíriť svoju členskú základňu o ďalších nových členov, čo je aj jedna z hlavných úloh dobrovoľnej požiarnej ochrany. Dôraz budú klásť na prípravu súťažného družstva a jeho účasť na hasičských súťažiach. Taktiež zorganizujú svoje vlastné súťaže a to pre mládež „O pohár starostu obce“ a pre dospelých „Memoriál Ignáca Chudiaka“. Nezabúdajú ani svoju prvoradú úlohu a to je pomoc obci na požiadanie vedenia obecného úradu. Dôraz kladú aj na údržbu svojej hasičskej techniky a v pláne majú aj vykonať taktické cvičenie hasenia požiaru v obci. Obecný úrad veľmi zvažuje pre svojich hasičov postaviť hasičskú zbrojnicu, ktorú títo naliehavo potrebujú. Využiť na to chcú dotácie od štátu.

Ing. Ivan Matúška
preventívár požiarnej ochrany obce Lužianky

Martin Cocher
predseda Dobrovoľného hasičského zboru Lužianky

Ako sme volili v Lužiankach

V marci sa konali voľby prezidenta SR. V prvom kole prezidentských volieb dňa 16. 3. 2019, bolo zapísaných 2440 voličov. Volieb sa zúčastnilo 1139 voličov čo predstavuje 46% voličov. Najviac hlasov odovzdali voliči Mgr. Zuzane Čaputovej, spolu 452. na druhom mieste skončil JUDr. Maroš Šefčovič PhD. s počtom hlasov 229, tretí skončil JUDr. Štefan Harabin so 184 hlasmi. Ďalší kandidáti získali: Ing. Mgr. Marián Kotleba 125 hlasov, RNDr. František Mikloško 63 hlasov, Bc. Milan Krajniak 32 hlasov, doc. Mgr. Eduard Chmelár, PhD. 24 hlasov, Ing. Béla Bugár získal 6 hlasov, Martin Daňo tiež 6 hlasov, Mgr. Róbert Švec 4 hlasy a Dr. Ing. Juraj Zábojník, PhD. 2 hlasy.

V druhom kole volieb dňa 30. 3.

2019, bolo zapísaných 2435 voličov. Volieb sa zúčastnilo o 256 voličov menej ako v prvom kole, len 883 voličov čo 36% účasť. Svoje hlasy rozdelili

takto Mgr. Zuzane Čaputovej dali 484 hlasov a JUDr. Marošovi Šefčovičovi PhD. 378 hlasov.

Spoločenská kronika za rok 2018

Rok 2018 začínala naša obec s počtom obyvateľov 3047. Počas roka sa nám narodilo 32 detí z toho 14 chlapcov a 18 dievčat. Pristáhovalo sa 87 občanov, odšťahovalo sa 67 občanov a zomrelo 36 občanov.

Počas roku 2018 vstúpilo do manželstva 11 párov v Lužiankach a 20 párov mimo Lužianok.

Rok 2019 sme začínali s počtom obyvateľov 3063. Vekové kategórie sú

nasledovné, vek od je vrátane:

- od 0 do 1 roku – bolo 16 dievčat a 13 chlapcov celkom 29

- od 1 roku do 4 rokov – bolo 45 dievčat a 58 chlapcov, celkom 103

- od 4 rokov do 6 rokov bolo 32 dievčat a 38 chlapcov, celkom 70

- od 6 rokov do 16 rokov bolo 185 dievčat a 163 chlapcov, celkom 348

- od 16 rokov do 19 rokov bolo 44 dievčat a 43 chlapcov, celkom 87

- od 19 rokov do 61 rokov bolo 876 žien a 932 mužov, celkom 1808

- od 61 rokov bolo 371 žien a 247 mužov, celkom 618.

Priemerný vek našich obyvateľov je 39 rokov. V čase uzávierky noviniek je najstaršou obyvateľkou obce Anna Bírová vo veku 94 rokov, najmladšou obyvateľkou je Nataša Beneová.

Svetlo sveta v roku 2018 uzreli:

Richard Vrábek
Robin Holčovský
Melánie Együd
Jakub Gála
Melisa Berecová
Emma Sokolová
Filip Bako
Aneta Koláriková
Jakub Štefanka
Viktor Ružička

Nikola Kotešová
Tobias Billa
Veronika Zelenajová
Sofia Vöröšová
Matúš Fúška
Kristián Banda
Junior Kennedy Stojka
Adela Čurgaliová
Mário Kandela
Sebastián Rác

Eliška Biharyová
Terézia Králiková
Alfréd Žilecký
Agáta Hrubcová
Lujza Dobrotová
Tamia Pillerová
Filip Lebo
Hana Kopáčová
Olívia Filipová
Amélie Czaková

Na spoločnú cestu životom vystúpili:

Sandra Sapárová a Norbert Együd
Renáta Rybanská a Marek Koňan
Zuzana Bernáthová a Martin Hrubec
Dáša Depešová a Jozef Filip
Michaela Hajtmánková a Matej Klačman
Eva Ondrušková a Samuel Štefanovič
Ľubica Pintérová a Radovan Gajdoš
Roman Bako a Lenka Sekerková
Monika Vargová a Norbert Čurgali
Katrín Šabíková a Samuel Kopáč
Petra Dudášová a Martin Varga
Lucia Gregorová a Marián Kiko
Denisa Csóková a Lukáš Blaško

Silvia Pástorová a Peter Vereš
Andrea Sokolíková a Tomáš Vrabec
Gabriela Nováková a Tibor Letko
Alena Andrášiková a Jakub Urban
Kristína Benkovičová a Peter Petrovka
Lenka Cepláková a Ondrej Lučan
Dominika Humenská a Miloš Kovár
Jana Šimkovičová a Daniel Minárik
Mária Dvoranová a Peter Koscelanský
Barbora Ujhelyiová a Dušan Bednárík
Andrea Kellerová a Andrej Dudáš
Martina Kristeková a Imrich Galaba

Karin Szorádová a Dominik Mirek
Monika Bujalková a Miroslav Belov
Alica Vargová a Igor Kršiak.

Na večný odpočinok sa pobrali

Vilma Balková, vo veku 96 rokov
Ladislav Štefanka vo veku 75 rokov,
Žofia Paulíková vo veku 86 rokov
Milan Turan vo veku 83 rokov
Eduard Lauko vo veku 37 rokov
Gabriel Kudry vo veku 67 rokov
Michal Králik vo veku 94
Václav Zahnáš vo veku 69 rokov
Simona Rácová vo veku 19 rokov
Helena Bartová vo veku 89 rokov
Igor Janda vo veku 62 rokov
Vincent Belan vo veku 75 rokov
Anna Šantavá vo veku 78 rokov
Aladár Majba vo veku 92 rokov
Lukáš Beňo vo veku 10 rokov
Mária Krajčová vo veku 93 rokov

Mária Kovalčíková vo veku 91 rokov
Dominik Ševčík vo veku 79 rokov
Gabriel Bihary vo veku 66 rokov
Jozef Vencel vo veku 69 rokov
Rastislav Škorica vo veku 42 rokov
Helena Vindišová vo veku 83 rokov
Milan Bíro vo veku 59 rokov
Milan Líška vo veku 77 rokov
Ernest Bojda vo veku 85 rokov
Jozef Kováč vo veku 73 rokov
Ivan Vöröš vo veku 55 rokov
Jozef Hruška vo veku 68 rokov
Eva Kollerová vo veku 67 rokov
Jolana Buchová vo veku 90 rokov
Alžbeta Janíková vo veku 92 rokov
Vojtech Ďuriš vo veku 80 rokov

Helena Arpášová vo veku 89 rokov
Milan Minár vo veku 85 rokov
Jana Mazániková vo veku 42 rokov
Otilia Fusková vo veku 75 rokov

Jubilanti I. štvrťroka

50 rokov oslávili: Vlasta Kudryová, Emil Čentéš, Vladimír Masaryk, Jana Lazarová, Bc. Monika Farmoš Čuchtová, Darina Kudryová a Roman Szakmár

55 rokov oslávili: Miroslav Varga, Dana Vilhemová, Stanislav Slovák, Jana Kurillová, Katarína Mikulová, Ing. Ema Senešová, Peter Varga, Darina Lauková a Alexander Georgievský

60 rokov Anna Gálová, Jozef Kompas, Jitka Pekárová, Beáta Muráriková, Mária

Gréčová, Jozef Vašek, Oľga Beneová, Ing. Michal Kukla a Antónia Nemcová

65 rokov oslávili: Ing. Marián Vrabec, Mária Čečetková, Anna Vargová, Eva Podhradská, Vladimír Kikuš, Mgr. Ladislav Čurgali, Marta Javorová, Marie Biharyová a Mária Králiková

70 rokov oslávili: Štefan Petrík, Ing. Pavol Radzo, Mária Bajzíkova, Lívia Marencáková, Ján Hruška, Ing. Viktor Ševčík, Viktor Péter, Jozef Gréč, Alexander Gála,

Jozef Štefanka

75 rokov oslávili: Mária Svoradová, Valéria Bojdová, Božena Minárová, Vojtech Štefanka, Martin Židek, Milan Hubáček, Mária Kiková

80 rokov oslávila Anna Blahová

85 rokov oslávili: Magdaléna Jančíková a Jozef Čurgali

90 rokov oslávila Milina Lányiová

91 rokov oslávila Rozália Paukovičová

92 rokov oslávila Adela Mikulášiková

Okienko do kuchyne

Krémová polievka z medvedieho cesnaku

Suroviny: Medvedí cesnak, 3 menšie zemiaky, 1 menšia cibuľa, zeleninový bujón 3 ks, soľ podľa potreby, smotana na varenie (mlieko), hladká múka.

Postup: Na masle si osmažíme cibuľu, pridáme tri poriadne hrste medvedieho cesnaku, chvíľu podusíme, potom na kocky nakrájané zemiaky a zalejeme 1,5 litrom vody. Keď voda zovrie pridáme bujón a varíme pokiaľ zemiaky nezmäknú.

Všetko rozmixujeme. Znovu dáme zovrieť a dohustíme hladkou múkou rozhabarkovanou v smotane na varenie alebo v mlieku. Necháme ešte chvíľku prevrieť a podľa potreby dochutíme a soľou.

Plnené bravčové karé

Suroviny: 1000 g bravčové karé vykostené, 2 vajcia, 50 g hrášok, alebo zelená fazuľka (sterilizovaný, mrazený),

100 g šunka, alebo mäkká saláma, 1 ks suchár, za hrst sušených húb, 50 g kapia sterilizovaná, čierne korenie mleté, soľ, petržlenová vňať

Postup: Mäso si umyjeme, osušíme a veľkým nožom do celého pozdĺžne spravíme otvor. Rukou otvor trošku zväčšíme a mäso zvnútra aj aj zvonku dobre osolíme. Sušené huby uvaríme vo vode. Pripravíme si plnku: z vajec urobíme na oleji ried-

ku praženicu, osolíme ju a okoreníme. Do praženice vmiešame na kocky nakrájanú šunku a uvarené posekané huby. Pridáme namrvený suchár, hrášok /alebo fazuľku/, pokrájanú kapiu a posekanú petržlenovú vňať.

Mäso naplníme plnkou. Otvor zašijeme bielou niťou, celé mäso ešte okoreníme a pečieme prikryté v rúre asi 1,5 hodiny, pri teplote 180-200 stupňov. Mäso pred pečením podlejeme vodou, v ktorej sme varili huby. Po upečení mäso vyberieme, šťavu zlejeme do hrnca a múkou rozmiešanou vo vode ju zahustíme a pod-

ľa chuti dochutíme. Mäso si narežeme na 6 hrubých plátkov a podávame preliate omáčkou ako prílohu podávame napr. zemiakovú kašu.

Banánovo krémové rezy s tvarohom

Suroviny: Cesto: 3 vajcia, 40g práškového cukru, 10g kakaa, 10ml vody, 40g polohrubej múky, ½ kávovej lyžičky prášku do pečiva, Plnka: 300ml mlieka, 80g práškového cukru, 37g vanilkového pudingu, 80g masla, 250g jemného tvarohu a 125ml smotany na šľahanie, 500g banánov a čokoláda na zdobenie.

Postup: Cesto: Žĺtky a cukor vyšľaháme do peny. Primiešame kakao a vodu. Z vajecných bielkov vyšľaháme tuhý sneh. Do

cesta striedavo vmiešame sneh z bielkov a múku zmiešanú s kypriacim práškom. Cesto vylejeme do plechu (18x27 cm) vymasteného maslom a vysypaného múkou. Pečieme 12 min. pri teplote 180°C. Plnka: Z mlieka, cukru a vanilkového pudingového prášku uvaríme hustý puding. Do vlažného vmiešame maslo. Necháme vychladnúť. Do pudingového základu vmiešame tvaroh a vyšľahanú smotanu. Banány ošúpeme, prekrojíme na polovice a poukladáme na piškótové cesto. Navrstvíme krém a vytvoríme do neho ryhy.

Necháme najmenej 2 hodiny tuhnúť v chlade. Pokrájame, ozdobíme rozpustenou čokoládou a môžeme podávať.

Chrumkavé syrové jednohubky

Suroviny: 400g hladkej múky, ¼ balíčka prášku do pečiva, 180g masla, 3dl bieleho jogurtu, štipka soli, 1 vajce, strúhaný tvrdý syr, rasca

Postup: Zmiešame múku a prášok do pečiva, pridáme soľ a nastrúhajte maslo. Dobře premiešame a pridáme jogurt. Cesto vypracujeme do hladka. Cesto vyvalkáme a nakrájame na kúsky, niekto

preferuje dlhšie pásiky, iný zas trojuholníčky, či obdĺžniky. Podstatné je zachovať veľkosť jednohubky. Plech si vyložíme papierom na pečenie a rúru si zatiaľ predhrejeme na 180 stupňov. Nakrájané cesto potrieme rozšľahaným vajíčkom, posypeme strúhaným syrom a rascou. Pečieme približne 25 minút, kým nebudú tyčinky zlatisté.

Humor

Som príšerne hladný! -Aj ja... Podme na poldecí

Keď sa Evička vydala za Mareka, bola v siedmom nebi od šťastia a v treťom mesiaci od Fera

Pozostávame z prachu a na prach sa obrátime. Preto neutieram prach, môže to byť niekto koho poznám.

Na dovolenku išiel iba riaditeľ, ale odýchol si celý podnik.

Keď som bola malá dávali mi sirup na zlepšenie chuti do jedla. Mam pocit, že až teraz mi začal zaberat'...

Citáty

„Náhoda je kvet poézie na strome všedného života.“ - Hans Christian Andersen

„Boh je priateľom mlčania. Všimnite si, že príroda, stromy, rastliny a kvety rastú v tichu. Všimnite si, ako sa nebo, slnko a mesiac nečujne pohybujú. Aj my potrebujeme byť ticho, aby sme sa mohli dotknúť duše.“ - Matka Tereza

„Pozrite, ako príroda - stromy, kvety, tráva - rastú v tichu. Pozrite na hviezdy, mesiac a slnko, ako hýbu v tichu... Potrebujeme ticho, aby sme boli schopní...“ - Matka Tereza

Hádanky

● Kto sa plazí popri skale, naplaší tam myšky malé, naženie strach kobylke, čo si sedí na bylke? (DAH)

● Vo vode vie dobre plávať, chodí však aj po zemi. Keď je v krdli veľmi gága a trepoce krídlami. (SUH)

● Nohy má lopaty, zobák má rohatý, páperové šaty. Vo vode sa mága a hovorí: „Gágá!“ (SUH)

● V potoku si oprat' skúša biele pierka do vankúša. (SUH)

● Tamto letí hnedý chrobák. „Chyt' ho, sliepka, otvor zobák!“ Aj mne mama často vraví, keď ma čímsi sladkým baví: „Zavri oči, otvor ústa, a dostaneš chutného ...“ (ATSÚRHC)

Vážení spoluobčania,

v súvislosti so zabezpečením ochrany lesov pred požiarmi a jarným vypaľovaním trávy, Vás chcem upozorniť na dodržiavania povinností vyplývajúcich z § 8 písm. a), b), c) a § 14 ods.1 písm. n) a ods.2 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, kde práve tento zákon upravuje povinnosti právnických osôb, fyzických osôb podnikateľov a fyzických osôb o povinnosť „zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní“ a to najmä na dodržiavanie zásad protipožiarnej bezpečnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov, t.j. v jarnom a suchom období. Predmetný zákon zakazuje :

1. Fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.
2. Vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov.
3. Zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu.
4. Vykonávať činnosti na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti vyžadujú na ich vykonávanie.
5. Vyvolať bezdôvodne požiarne poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužiť linku tiesňového volania.
6. Poškodzovať, zneužívať alebo sťažovať prístup k požiarnym zariadeniam alebo k vecným prostriedkom na ochranu pred požiarmi a k uzáverom rozvodných zariadení najmä elektrickej energie, plynu alebo vody.

Porušenie tohto zákazu je možné podľa § 61 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov postihnúť pokutou pre fyzické osoby vo výške 331 € a pre právnické osoby alebo fyzické osoby – podnikateľov podľa § 59 zákona č. 314/2001 Z.z. vo výške 16 596 €, podľa § 62 citovaného zákona je možné uložiť blokovú pokutu za priestupok na úseku ochrany pred požiarmi fyzickej osobe do 100 €. Vzhľadom na uvedené, Vás žiadam o rešpektovanie zákazu vypaľovania suchej trávy pri práci v záhradách a v prírodnom prostredí.

Zároveň upozorňujem na povinnosť poskytnúť osobnú a vecnú pomoc pri zdoľávaní požiarov podľa § 46 a § 47 zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

Je potrebné si uvedomiť, že šírenie lesných požiarov je veľmi intenzívne a ich likvidácia je často krát vzhľadom na neprístupnosť terénu veľmi zdĺhavá na čas a náročná na sily a prostriedky. Žiadam preto všetkých spoluobčanov, aby svojim ľahkovážnym správaním nevytvárali predpoklady pre vznik lesných požiarov.

